

Projecties van aantallen huishoudens naar huishoudgrootte voor de 308 gemeenten van het Vlaamse Gewest Twee scenario's voor de periode 2005-2025

Paul Willems

"All statistical facts refer to the past. (...) On the other hand, all use of data refers to the future."

Nathan Keyfitz and Hal Caswell, Applied Mathematical Demography, 2005

Samenstelling
Diensten voor het Algemeen
Regeringsbeleid
Studiedienst van de Vlaamse Regering

Paul Willems

Verantwoordelijke uitgever
Josée Lemaître
Administrateur-generaal
Boudewijnlaan 30 bus 23
1000 Brussel

Lay-out cover
Diensten voor het Algemeen
Regeringsbeleid
Communicatie
Patricia Van Dichel

Druk
Drukkerij Hendrix NV

Depotnummer
D/2007/3241/217

Bestellingen
<http://publicaties.vlaanderen.be>

INHOUDSTAFEL

1. Inleiding	1
2. Evaluatie en lessen uit de MIRA-S-2000 huishoudensprojecties.....	1
3. Methodologie -huishoudparticipatiegraden.....	5
3.1 Participatiegraden – een globaal beeld.....	6
3.2 Participatiegraden – alleenwonenden.....	7
3.3 Participatiegraden – tweepersoonshuishoudens.....	8
3.4 Participatiegraden – driepersoonshuishoudens	10
3.5 Participatiegraden – vierpersoonshuishoudens	11
3.6 Participatiegraden – huishoudens met meer dan 4 personen	12
4. Veranderingen in de huishoudparticipatiegraden: 1997 tot 2004.....	13
5. Twee scenario's voor de toekomst.....	14
6. Berekeningswijze: van participatiegraden naar aantallen huishoudens ...	15
7. Resultaten.....	15
8. Algemene conclusie	24
9. Literatuur	26
10. Lijst van figuren	27
11. Lijst van tabellen	28
12. Bijlage – tabel 7. R² waarden (zie figuren 8a tot 8d).....	29

1. Inleiding

De huishoudensprojecties die in dit rapport aan bod komen sluiten aan bij en zijn een vervolg op de bevolkingsprojecties 2004-2025 die in 2005 werden opgemaakt.¹ Ze hebben een voorgeschiedenis die – net zoals bij de bevolkingsprojecties – teruggaat naar 1994. In 1994 werd voor de eerste keer door het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudies (CBGS) een bevolkings- en huishoudensprojectie uitgewerkt voor de 308 gemeenten van het Vlaamse Gewest. Dat gebeurde in opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij ten behoeve van het Milieu- en Natuurrapport (MIRA-rapport) dat onder de titel “Leren om te keren” in 1995 werd gepubliceerd. Deze projecties liepen tot 2010.

Ze werden een eerste maal geactualiseerd ten behoeve van het MIRA-scenariorapport dat in 2000 werd opgemaakt (MIRA-S-2000). De projectie die in dit rapport aan bod komt, bouwt voort op de bevolkingsprojectie van 2005. Het startpunt van deze projecties is de geobserveerde situatie op 1 januari 2004 en de projectiehorizon werd verruimd tot 2025. Omdat deze projecties werden opgemaakt in een andere context dan de vorige² en nu worden gerealiseerd door de Studiedienst van de Vlaamse Regering, krijgen deze geactualiseerde huishoudensprojecties een andere naam: huishoudensprojecties van de Studiedienst van de Vlaamse Regering, afgekort tot SVR-2005 huishoudensprojecties.

In hoofdstuk 2 wordt nagegaan in hoeverre de vorige MIRA-S-2000 huishoudensprojecties accuraat waren. In welke mate hebben de trends die in 2000 werden voorspeld zich doorgezet? Ging de evolutie trager of sneller dan voorspeld, of is het helemaal anders verlopen omdat er zich in de tussentijd een trendbreuk heeft voorgedaan? Er wordt in het kort ook stilgestaan bij de specifieke moeilijkheden die destijds bestonden om de projecties te maken.

In hoofdstuk 3 komt de methodologie aan bod (participatiegraden) en worden leeftijdsprofielen van die participatiegraden beschreven en de verschillen die daarin bestaan per gemeente. Hoofdstuk 4 is gewijd aan een beschrijving van trends die zich m.b.t. aantallen en grootte van huishoudens hebben voorgedaan in de periode van 1997 tot 2004. Hoofdstuk 5 beschrijft de scenario's die uit die trends werden afgeleid. Hoofdstuk 6 vat de berekeningswijze samen en in hoofdstuk 7 worden enkele resultaten in tabelvorm gegeven. De tekst sluit af met een algemene conclusie in hoofdstuk 8.

De volledige set van resultaten is beschikbaar op het internet³ onder de titel “SVR-2005 huishoudensprojectie: geprojecteerd aantal huishoudens volgens twee scenario's, naar projectiejaar, regio en huishoudomvang, Vlaams Gewest 2005-2025.”

2. Evaluatie en lessen uit de MIRA-S-2000 huishoudensprojecties

In een reeks aparte rapporten die op het internet beschikbaar zijn⁴, wordt nagegaan in hoeverre de geobserveerde evolutie van het aantal huishoudens overeenkomt met de voorspelde evolutie volgens de twee scenario's van de MIRA-S-2000 projecties en de actualisatie daarvan, de SVR-2005 projecties. Na een korte inleiding staan in die rapporten uitsluitend grafieken.

De beide huishoudensprojecties zijn gedetailleerd naar huishoudgrootte en zijn bottom-up projecties, d.w.z. projecties die werden gemaakt per gemeente. De vergelijking tussen observaties en projecties gebeurt daarom ook per huishoudgrootte en per gemeente en voor de aggregatieniveaus arrondissementen, provincies en gewest. Het internetrapport “Grafische vergelijking van de geobserveerde evolutie van het aantal huishoudens met geprojecteerde aantallen volgens de MIRA-S-2000 en de SVR-2005 huishoudprojectie” vergelijkt resultaten voor al de huishoudens samen, d.w.z. niet gedetailleerd naar huishoudgrootte. Gezien de veelheid aan niveaus en details is de evaluatie van die projecties vrij omslachtig, en de conclusies zijn niet eenduidig.

¹ Willems, P., Bevolkingsprojecties 2004-2025 voor de 308 gemeenten van het Vlaamse Gewest, Studiedienst van de Vlaamse Regering, 2006.

² Bij de hervorming van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Beter Bestuurlijk Beleid) hield het CBGS op te bestaan en werd een deel van het personeel geïntegreerd in een nieuwe entiteit, de Studiedienst van de Vlaamse Regering.

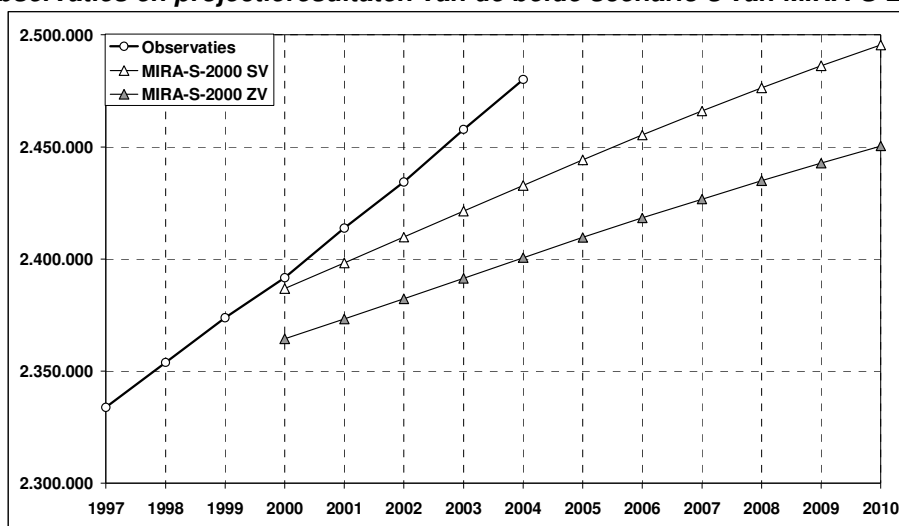
³ http://aps.vlaanderen.be/statistiek/cijfers/stat_cijfers_demografie.htm (gebruik “gast” als gebruikersnaam en als wachtwoord).

⁴ Online publicaties http://aps.vlaanderen.be/statistiek/cijfers/stat_cijfers_demografie_nieuw_cubus.htm, *Grafische vergelijking van de geobserveerde evolutie van het aantal alleenwonenden (resp. twee-, drie- en vierpersoonshuishoudens) met geprojecteerde aantallen volgens de MIRA-S-2000 en de SVR-2005 huishoudprojectie*. (Gebruik “gast” als gebruikersnaam en als wachtwoord). Op dezelfde website staat ook een kubus met het cijfermateriaal: *Evolutie van het aantal huishoudens naar omvang en regio in de periode van 1997 tot 2004 en geprojecteerde aantallen volgens de projecties van 2000 (MIRA-S-2000, periode 2000-2010) en van 2005 (SVR-2005, periode 2005-2025)*.

Er is wel één constante, nl. dat een eerste scenario dat een snelle toename voorspelde van het aandeel van kleine huishoudens (één- en tweepersoonshuishoudens) ten koste van grotere huishoudens beter bij de observaties aansluit dan een tweede scenario waarin die toename veel minder snel zou gaan. Het eerste scenario is het scenario “sterke gezinsverdunding” en korten we af tot SV-scenario; het tweede is het scenario zwakke gezinsverdunding en wordt afgekort tot ZV-scenario.

Figuur 1a geeft cijfers op het hoogste aggregatieniveau, d.w.z. cijfers op het niveau van het Vlaamse Gewest en voor alle huishoudens⁵ samen. Dat is m.a.w. een dubbele aggregatie: enerzijds de optelsom van het aantal huishoudens in elk van de 308 gemeenten van het Vlaamse Gewest en anderzijds is het ook de optelsom van het aantal huishoudens bestaande uit één, twee, drie, vier en vijf of meer personen.

**Figuur 1a Evolutie van het aantal private huishoudens, Vlaams Gewest
Observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000**

Figuur 1a toont hoe de beide scenario's van de MIRA-S-2000 projectie de groei van het aantal private huishoudens al vanaf het eerste projectiejaar 2000 hebben onderschat. Het SV-scenario dat een sterke gezinsverdunding in het vooruitzicht stelde, sluit dichterbij de werkelijkheid dan het ZV-scenario (zwakke gezinsverdunding), maar toch is de kloof tussen de projectiewaarden en de geobserveerde waarden tegen 2004 groot geworden. In werkelijkheid telt het Vlaamse Gewest in 2004 meer dan 2,48 miljoen private huishoudens, terwijl het SV-scenario er 2,43 miljoen voorspelde en het ZV-scenario slechts 2,40 miljoen.

Om uit te maken waar het is misgegaan met het geprojecteerde aantal huishoudens moet er worden gekeken naar de verschillende componenten van die projectie, d.w.z. de projectie van het aantal alleenwonenden en van het aantal huishoudens bestaande uit resp. twee, drie, vier en vijf of meer personen. Die vergelijkingen worden gemaakt in de figuren 1b tot 1f. In figuur 1b staan de huishoudens bestaande uit één persoon, de alleenwonenden. Het zijn opnieuw resultaten die gegaggreerd zijn tot op het niveau van het Vlaamse Gewest.

Het aantal alleenwonenden dat het SV-scenario voorspelde voor 2000 werd al bereikt in 1998. Dat feit onthult één van de handicaps waarmee destijds de MIRA-S-2000 projecties moesten worden gemaakt. Zoals in het hoofdstuk over de methodologie zal worden uitgelegd, werden huishoudparticipatiegraden gebruikt om deze projecties te maken. Huishoudparticipatiegraden geven per leeftijd en per geslacht het percentage inwoners van een bepaalde gemeente dat alleen woont, dat in een huishouden met twee personen woont, resp. in een huishouden met drie, vier en vijf of meer personen. Het zijn die percentages die worden geschat voor de toekomst en het zijn die percentages die worden gecombineerd met het geschatte aantal inwoners van een bepaalde leeftijd en een bepaald geslacht in een bepaalde gemeente.

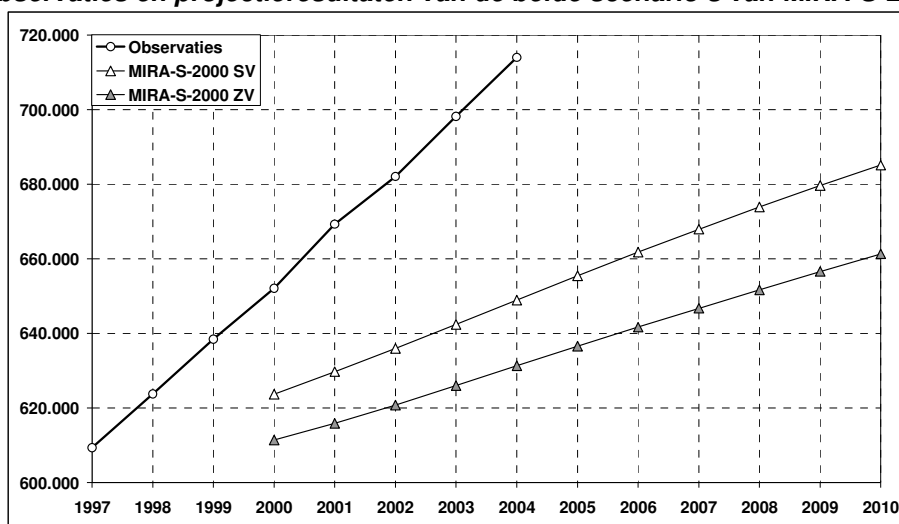
De MIRA-S-2000 huishoudensprojectie werd uitgevoerd in 1999 met het jaar 2000 als startjaar. Toen waren enkel de huishoudparticipatiegraden voor de jaren 1991 en 1996 beschikbaar. Op basis van de veranderingen in de participatiegraden in die periode werden de huishoudparticipatiegraden voor 1999 geschat, en vanuit dié startpositie werden de participatiegraden verder geprojecteerd vanaf 2000 tot en met 2010. Dat impliceert dus dat destijds de startpositie van 1999 niet gekend was en niet van observaties kon vertrekken, maar dat de startpositie en de participatiegraden van 1999 zelf al het

⁵ n de huishoudensprojectie worden enkel private huishoudens behandeld. Collectieve huishoudens (bv. rusthuizen, kloosters, gevangenissen) worden buiten beschouwing gelaten.

voorwerp van een schatting waren op basis van de cijfers uit 1991 en 1996. Kennelijk werd de startpositie verkeerd ingeschat.

Daarnaast was er een tweede handicap: gebrek aan gedetailleerde data. Dat gebrek maakte het toen noodzakelijk om de schattingsprocedure te vereenvoudigen: veranderingen in participatiegraden in de periode tussen 1991 en 1996 werden enkel onderzocht op provinciaal niveau en er werd geen rekening gehouden met de mate waarin de huishoudparticipatiegraden in elke gemeente afzonderlijk waren veranderd. Bij de projectie werd ervan uitgegaan dat de participatiegraden in een bepaalde gemeente aan hetzelfde ritme zouden veranderen als de participatiegraden van de provincie waarin die gemeente lag. Naast een verkeerd ingeschatte startpositie heeft deze bijkomende simplificatie tengevolge van het gebrek aan data er blijkbaar toe geleid dat op het laagste aggregatieniveau (gemeente) de geschatte waarden voor 2000 soms al sterk afweken van de werkelijkheid. Dat wijst erop dat de huishoudparticipatiegraden in die gemeenten anders evolueerden dan in de provincie waarvan die gemeente deel uitmaakt. Bij de aggregatie van de resultaten over alle gemeenten en over alle huishoudgroottes heen worden al die fouten geaccumuleerd. Voor een deel heffen die fouten mekaar ook op omdat een overschatting van een bepaald huishoudtype in een bepaalde gemeente misschien wordt gecompenseerd door de onderschatting van een ander type in een andere gemeente. Het materiaal om dat te testen is beschikbaar in de eerder geciteerde reeks aparte rapporten die op internet beschikbaar zijn.

**Figuur 1b Evolutie van het aantal alleenwonenden, Vlaams Gewest
Observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000**

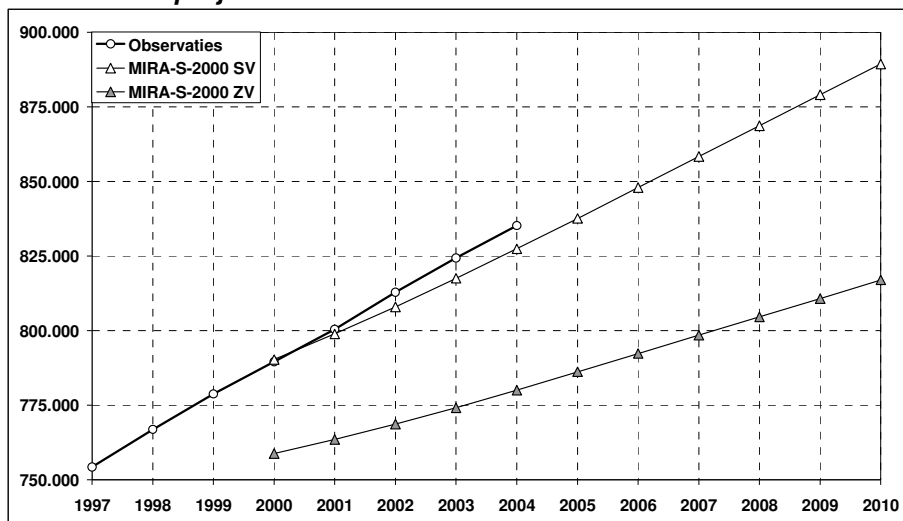
Wat het aantal alleenwonenden betreft, werd de startpositie voor het jaar 2000 alleszins veel te laag ingeschat (zie fig. 1b). De participatiegraden voor alleenwonenden in de periode 1996 tot 1999 zijn veel sneller veranderd dan de snelheid die werd ingeschat op basis van de veranderingen tussen 1991 en 1996. Zelfs de tamelijk snelle verandering die het SV-scenario voorzag, bleek toch nog te traag want al in 1998 waren er 624.000 alleenwonenden terwijl dat aantal in de MIRA-S-2000 projectie pas werd voorzien tegen het jaar 2000 en toen waren er al meer dan 652.000.

Het verkeerd inschatten van het aantal alleenwonenden heeft een belangrijke impact op de schatting van het totale aantal huishoudens, want het huishoudtype "alleenwonenden" is het tweede meest voorkomende type. In 2004 waren er op een totaal van iets meer dan 2.480.000 private huishoudens bijna 714.000 alleenwonenden, dat is 29%. Het fout inschatten van die evolutie weegt dus relatief zwaar door op het geheel van het aantal huishoudens.

Het meest voorkomende huishoudtype is het tweepersoonshuishouden dat in 2004 bijna 34% van alle private huishoudens vertegenwoordigt. De resultaten van de MIRA-S-2000 projectie van het aantal tweepersoonshuishoudens en de evolutie die zich in werkelijkheid heeft voorgedaan, staan in figuur 1c. In het SV-scenario werd de uitgangspositie, nl. het aantal tweepersoonshuishoudens in 2000, blijkbaar goed ingeschat. In 2000 waren er 789.524 tweepersoonshuishoudens en dat aantal werd in het SV-scenario geschat op 790.271, dat zijn er 747 te weinig.

Het aantal tweepersoonshuishoudens is in de periode van 2000 tot 2004 sterker toegenomen dan voorspeld werd in het SV-scenario. Dat heeft voor gevolg dat er in 2004 al een kloof van 7.783 tussen voorspelling en observatie is ontstaan: er waren 835.182 tweepersoonshuishoudens in 2004, terwijl het SV-scenario voorzag dat het er maar 827.399 zouden zijn. Het ZV-scenario voorspelde er slechts 780.000 voor 2004, een tekort van meer dan 55.000 huishoudens.

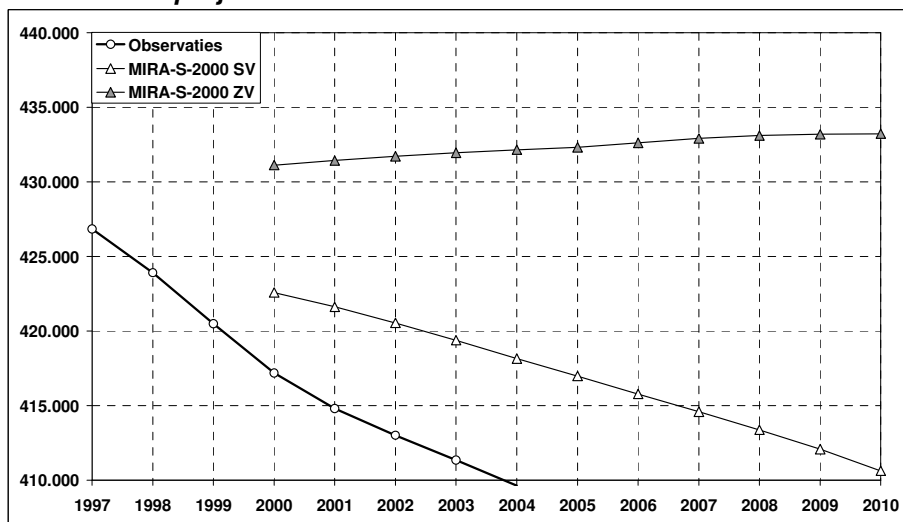
Figuur 1c Evolutie van het aantal huishoudens met 2 personen, Vlaams Gewest
Observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000

De evolutie en de voorspelling voor het aantal driepersoonshuishoudens staan in figuur 1d. Opnieuw sluit het SV-scenario het dichtst aan bij de werkelijke evolutie, maar toch schiet het te kort. Het geschatte aantal driepersoonshuishoudens voor het eerste projectiejaar 2000 ligt veel hoger dan het geobserveerde aantal. Dat betekent opnieuw dat op basis van de evolutie tussen 1991 en 1996 een te lage veranderingssnelheid voor de periode van 1996 tot 1999 werd geschat. De afname van het aantal driepersoonshuishoudens ging niet enkel in de periode van 1996 tot 1999 veel sneller dan geschat in het SV-scenario, maar dat bleef ook nog zo in de periode van 2000 tot 2004.

Dat heeft voor gevolg dat er voor het jaar 2000 meer dan 5.400 driepersoonshuishoudens tevéél werden geprojecteerd in het SV-scenario. De kloof met het ZV-scenario was nog groter en liep op tot bijna 14.000 huishoudens.

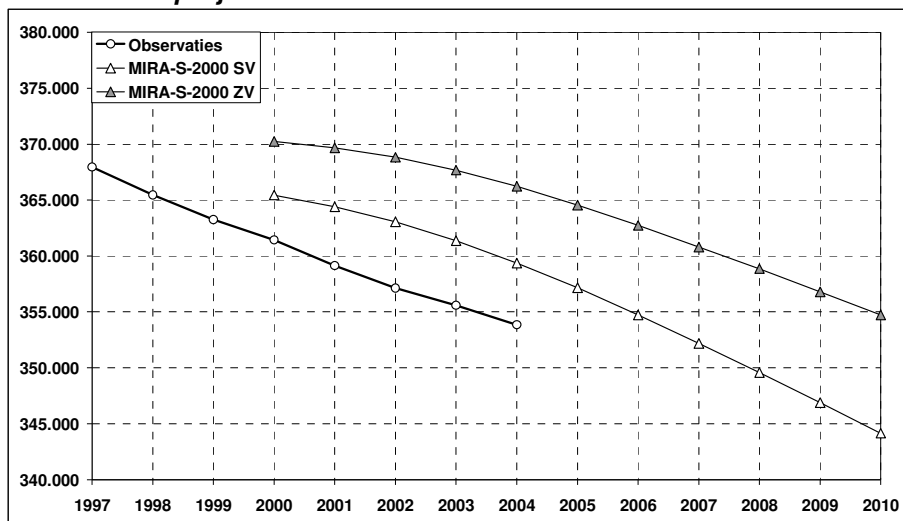
Figuur 1d Evolutie van het aantal huishoudens met 3 personen, Vlaams Gewest
Observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000

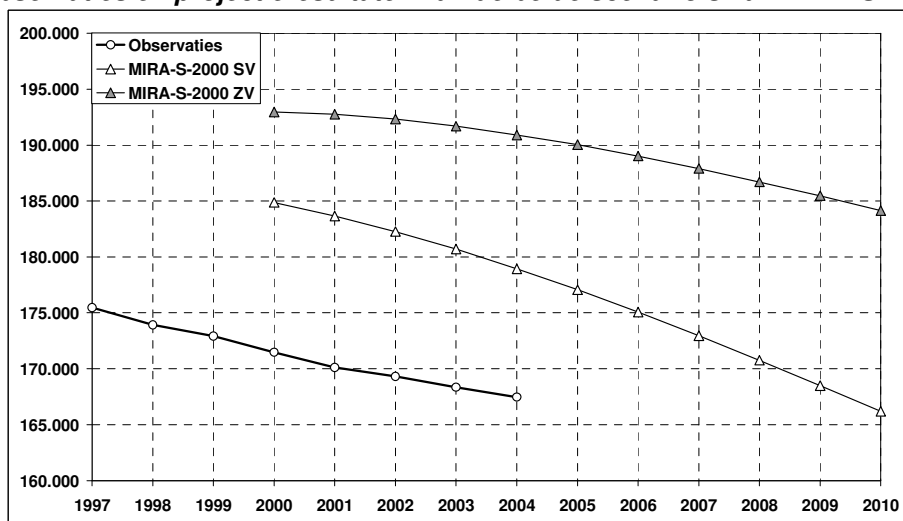
Het verhaal voor de huishoudens met vier en de huishoudens met vijf en meer personen is gelijkaardig. De veranderingen gingen veel sneller dan hetgeen in de beide scenario's werd vooropgesteld en dat leidde tot een felle overschatting van die beide huishoudvormen (zie figuren 1e en 1f).

Voor het jaar 2000 werden ruim 4.000 vierpersoonshuishoudens tevéél in het vooruitzicht gesteld in het SV-scenario en meer dan 8.800 in het ZV-scenario. Voor de huishoudens bestaande uit vijf of meer personen bedragen de overschattingen resp. 13.382 en 21.465.

Figuur 1e Evolutie van het aantal huishoudens met 4 personen, Vlaams Gewest
Observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000

Figuur 1f Evolutie van het aantal huishoudens met 5 of meer personen, Vlaams Gewest
Observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000

Samenvattend levert deze evaluatie van de MIRA-S-2000 huishoudensprojectie drie conclusies:

1. de trends werden overal wel correct ingeschat maar niet de veranderingssnelheid;
2. het SV-scenario (sterke verdunning), d.w.z. het scenario met de grootste veranderingssnelheid, sluit doorgaans beter aan bij de observaties dan het tragere ZV-scenario met een zwakkere gezinsverdunning;
3. het inschatten van de situatie voor het vertrekjaar 2000 van deze projecties, d.w.z. de overbrugging tussen de laatste observatie van 1996 en het jaar 2000, is in de MIRA-S-2000 projecties fout gelopen. De SVR-2005 huishoudensprojectie leed niet onder die handicap omdat recenter observatiemateriaal voorhanden was. Dat komt in hoofdstuk 3 aan bod.

3. Methodologie -huishoudparticipatiegraden

De methodologie voor de nieuwe SVR-2005 projectie is dezelfde als bij de vorige huishoudensprojecties, d.w.z. dat er werd gewerkt met huishoudparticipatiegraden. Huishoudparticipatiegraden geven de verdeling van het aantal inwoners naar leeftijd en geslacht over de verschillende huishoudgroottes. Bijvoorbeeld: van alle 25-jarige mannen in gemeente X wonen er 30% alleen, 24% in een tweepersoonshuishoudens, 19% in een driepersoonshuishouden, enz. Die percentages zijn de huishoudparticipatiegraden. Eerst wordt per gemeente in kaart gebracht hoe die huishoudparticipatiegraden veranderden in de periode van 1997 tot en met 2004. Op basis van die veranderingen worden hypothesen geformuleerd over de huishoudparticipatiegraden in de toekomst. Concreet worden die hypothesen vertaald in uitspraken als deze: op basis van de veranderingen in de huishoudparticipatiegraden in gemeente x in de loop van 1997 tot 2004 wordt verwacht dat in die

gemeente 32% van alle 25-jarige mannen in het jaar 2020 alleen zal wonen, dat 22% van hen in een tweepersoonshuishouden zal wonen, enz. Die in het vooruitzicht gestelde percentages worden dan vermenigvuldigd met het aantal 25-jarige mannen dat voor het jaar 2020 voor die gemeente werd voorspeld in het eerste luik van dit project, de bevolkingsprojectie⁶.

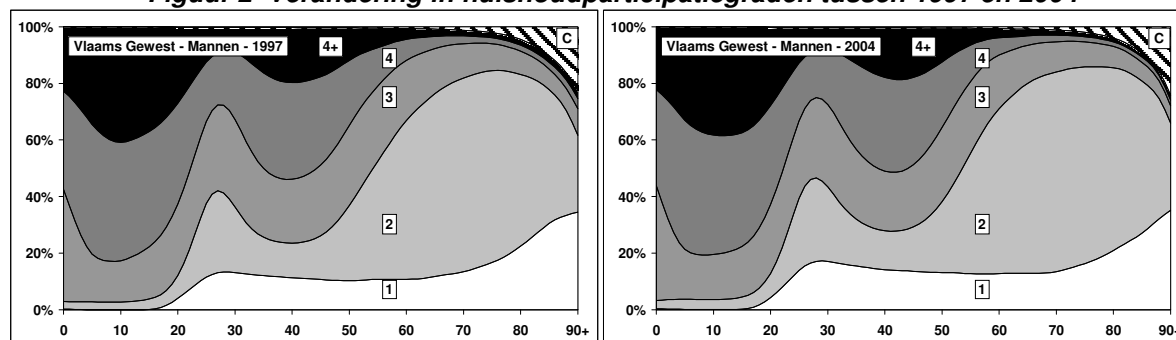
Dat levert als resultaat, per leeftijd, geslacht en gemeente het aantal mannen dat in een huishouden van een bepaalde omvang woont. Dezelfde berekeningen worden gemaakt voor de vrouwen. Deling van die aantallen door de huishoudomvang resulteert in aantallen huishoudens. Sommering over alle leeftijden en sommering over geslacht resulteert in het totaal aantal huishoudens per omvang⁷. De methode van de huishoudparticipatiegraden (soms ook lidmaatschapsgraden genoemd) is een uitbreiding van de methode van de "headship-rates". Die methode werkt alleen met proporties personen die hoofd zijn (=headship) van een huishouden van een bepaald type (Menthonnex, 1994). Bij het gebruik van de "headship-rates" wordt enkel gebruik gemaakt van een beperkt leeftijdssegment van de geprojecteerde leeftijdsopbouw. Het gebruik van lidmaatschapsgraden exploiteert de volledige leeftijdsopbouw⁸.

Huishoudparticipatiegraden kunnen worden gevisualiseerd met een leeftijdsprofiel, maar er zijn zeer grote verschillen in die leeftijdsprofielen, niet alleen afhankelijk van de grootte van het huishouden, maar binnen eenzelfde huishoudgrootte zijn er ook grote verschillen in het profiel van mannen en vrouwen én er zijn zeer grote verschillen tussen gemeenten onderling. Bovenop dat alles zijn er nog grote verschillen in de snelheid waarmee de leeftijdsprofielen veranderen tussen 1997 en 2004. Omwille van die grote verscheidenheid is het noodzakelijk dat in de projecties de eigen profielen (mannen en vrouwen) van de gemeente worden gebruikt alsook de eigen veranderingsnelheid.

3.1 Participatiegraden – een globaal beeld

Figuur 2 illustreert enkele leeftijdsprofielen van participatiegraden en hoe ze zijn veranderd in de periode van 1997 tot 2004, resp. het eerste en het laatste jaar waarvoor ze per leeftijd, per geslacht en per gemeente gemakkelijk konden worden opgevraagd⁹. Om het onderliggend leeftijdsprofiel duidelijker in beeld te krijgen, worden niet de ruwe percentages getoond die soms sterk schommelen van leeftijd tot leeftijd, maar cijfers die met een voortschrijdend gemiddelde werden afgevlakt¹⁰. Figuur 2 gaat enkel over mannen, eenpersoonshuishoudens worden aangegeven met een 1, tweepersoonshuishoudens met 2 enz. en collectieve huishoudens met de code C. De figuur toont hoe de participatiegraden onderling samenhangen als communicerende vaten: op elke leeftijd sommeren ze tot 100%.

Figuur 2 Verandering in huishoudparticipatiegraden tussen 1997 en 2004

⁶ Willems, P., Bevolkingsprojecties 2004-2025 voor de 308 gemeenten van het Vlaamse Gewest, Studiedienst van de Vlaamse Regering, 2006.

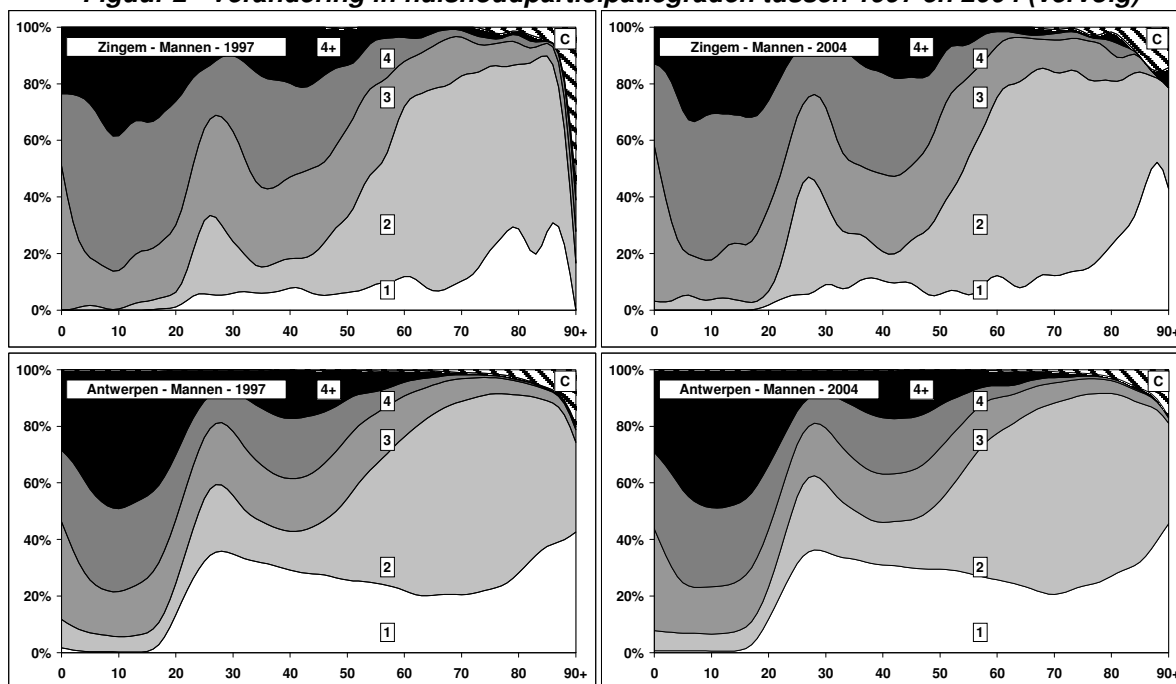
⁷ In appendix wordt een cijfervoorbeeld uitgewerkt.

⁸ Een gelijkaardige methode wordt beschreven in New Zealand Family and Household Projections, 2001 (base) – 2021 (<http://www.stats.govt.nz/analytical-reports/nz-family-hholds-projections.htm>).

⁹ Via kubussen die beschikbaar zijn op het extranet van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Opgelet: deze cijfers geven een situatie *de jure* weer; de situatie *de facto* kan daarvan verschillen.

¹⁰ De waarde op leeftijd x wordt daarbij vervangen door het gemiddelde van de waarden op leeftijd x, x-1 en x+1. Die afgevlakte waarde wordt met dezelfde techniek opnieuw afgevlakt en dat proces werd viermaal herhaald.

Figuur 2 Verandering in huishoudparticipatiegraden tussen 1997 en 2004 (vervolg)

Er zijn belangrijke verschillen tussen gemeenten onderling. Figuur 2 illustreert dat met behulp van de participatiegraden voor het Vlaamse Gewest, Zingem en de stad Antwerpen. Antwerpen werd gekozen omdat het als grootste stad van het Vlaamse Gewest een soort laboratoriumrol vervult waar de nieuwe demografische biografieën, waarvan het effect in deze figuren wordt getoond (zie verder), zich vroeg en sterk manifesteren. Als contrast daarmee werd Zingem gekozen als toonbeeld van een landelijke gemeente. Het profiel van het Vlaamse Gewest is een gemiddelde.

De enige verandering die echt duidelijk op deze figuur kan worden afgelezen, is het breder worden van de onderste laag, i.e. het percentage alleenwonenden, maar er zijn ook belangrijke verschuivingen in de participatiegraden van de grotere huishoudens. Om die verschuivingen duidelijker in kaart te brengen bespreken we in de volgende paragrafen de participatiegraden per huishoudgrootte.

3.2 Participatiegraden – alleenwonenden

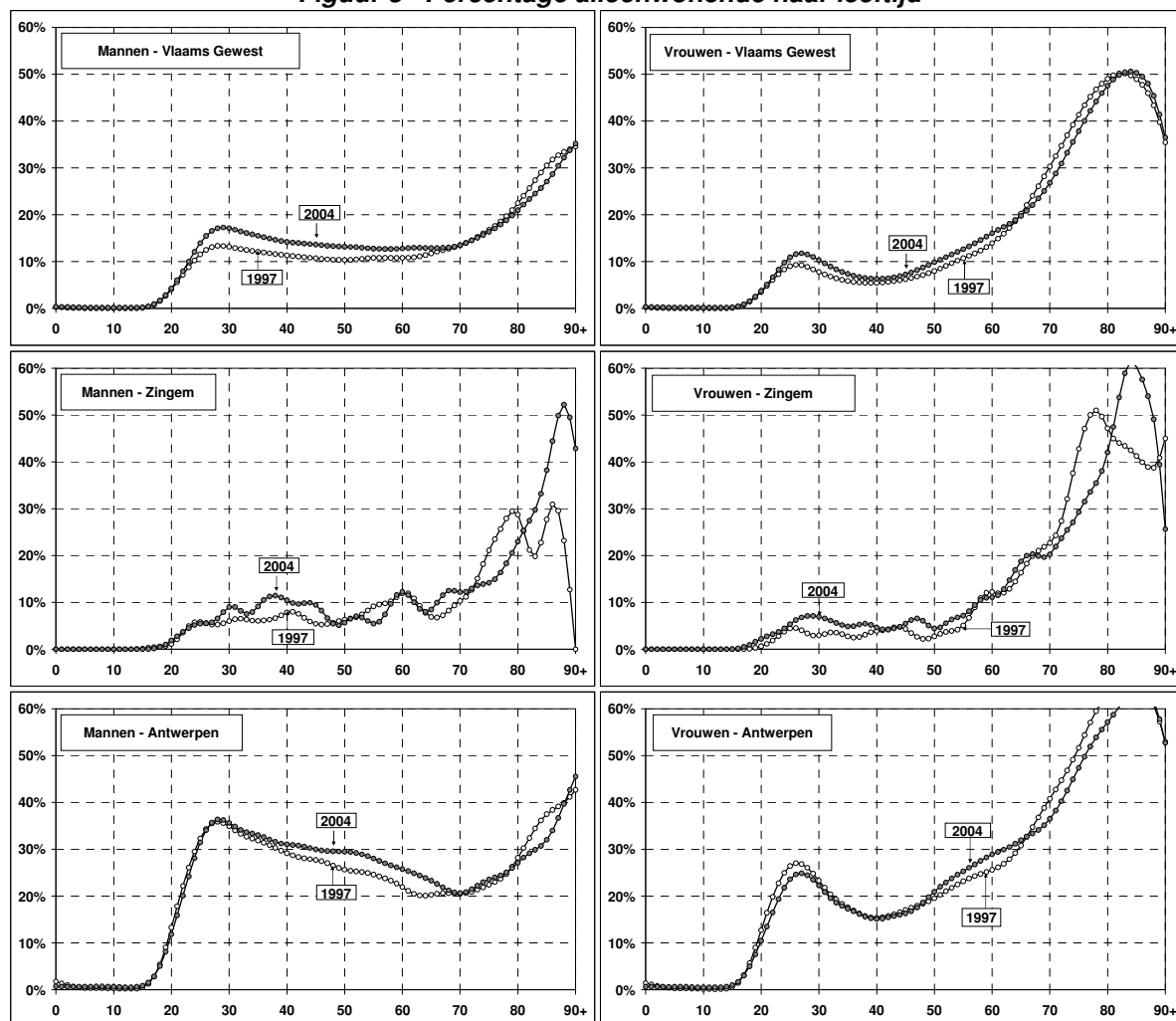
In figuur 3 staan de participatiegraden voor alleenwonenden voor mannen en vrouwen in het Vlaamse Gewest, Zingem en Antwerpen. Het leeftijdsprofiel in het Vlaamse Gewest en in Antwerpen loopt grosso modo gelijk en volgt een levensloop die sterk vereenvoudigd als volgt kan worden samengevat.

Op jonge leeftijd leeft men als kind nooit alleen. Alleen gaan wonen start vanaf 16 à 17 jaar en bereikt een eerste maximumwaarde tussen 25 en 30 jaar. Voorbij 30 jaar neemt het alleenwonen af omdat mensen dan gaan samenwonen/huwen en al of niet kinderen krijgen. De groep alleenwonende 50 tot 60-jarige mannen bestaat, naast een klein aandeel ongehuwden, voornamelijk uit gescheidenen. Na 70 à 75 jaar beginnen die percentages terug te stijgen naar een tweede maximumwaarde, voornamelijk bestaande uit alleenwonende weduwnaars. Op zeer oude leeftijden (niet in detail getoond op de grafiek) neemt het alleenwonen terug af tengevolge van een opname in een voorziening, i.e. een collectief huishouden¹¹. Het profiel van Zingem is veel onregelmatiger van vorm, en dat is te wijten aan kleinere aantallen op alle leeftijden. Het profiel wordt enkel getoond om duidelijk te maken hoe groot de verschillen zijn en hoe belangrijk het daarom is dat bij de projecties wordt gewerkt met het eigen profiel van de gemeente. Qua niveau blijven de cijfers in het Vlaamse Gewest in het leeftijdsbereik van 25 tot 75 jaar in de periode van 1997 tot 2004 tussen 10 en 20% hangen, terwijl ze in Antwerpen in dat leeftijdsbereik variëren in een bandbreedte van 20 tot 40% en in Zingem tussen 5 à 10%. Ook wat de veranderingen tussen 1997 en 2004 betreft, zijn er verschillen tussen gemeenten. In het Vlaamse Gewest stijgt het aantal alleenwonenden rond 23, 24 en 25 jaar met 1 à 2 procentpunten, terwijl ze in Antwerpen op die leeftijden met evenveel procentpunten afnemen¹². En in Antwerpen is er ook een veel sterkere toename in het segment van 50 tot 65 jaar dan in het Vlaamse Gewest.

¹¹ De percentages op oude leeftijden (>90 jaar) worden niet getoond omdat het zeer kleine aantallen betreft waardoor veel grotere verschuivingen worden gesuggereerd dan wat er in werkelijkheid gaande is. In Antwerpen bijvoorbeeld zijn er op een totaal 7 mannen die 99 jaar of ouder zijn, 2 die alleenwonen en in 2004 zijn het er 9 op 16.

¹² Ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dalen op die leeftijden de percentages alleenwonenden.

Figuur 3 Percentage alleenwonende naar leeftijd

Al deze figuren tonen de schaduw die wordt afgeworpen door de nieuwe demografische biografieën die worden samengevat met de naam “tweede demografische transitie”¹³. Dat is een cluster van waarden- en gedragsveranderingen die zich hebben voorgedaan in de laatste decennia, met o.a. een toename van alleenwonen op jongere leeftijden¹⁴, wat samengaat met het al dan niet trouwen en/of gaan samenwonen op latere leeftijd en het al dan niet krijgen van kinderen, ook op latere leeftijd. Bovendien worden steeds meer partnerrelaties/huwelijken ontbonden en ze worden ook vlugger ontbonden.

Daarnaast heeft ook de toename van de levensverwachting en de toename van de jaren gezonde levensverwachting¹⁵ een effect op deze percentages alleenwonenden omdat het tot een latere opname in een collectief huishouden leidt. Diezelfde fenomenen laten uiteraard ook sporen na wat het aantal mensen betreft dat in huishoudens leeft bestaande uit twee, drie, vier of vijf en meer personen.

3.3 Participatiegraden – tweepersoonshuishoudens

Figuur 4 toont de participatiegraden voor tweepersoonshuishoudens. In 2004 bestond bijna 85% van alle tweepersoonshuishoudens in het Vlaamse Gewest uit al dan niet getrouwde paren en 13% waren eenoudergezinnen. De juiste samenstelling is als volgt¹⁶:

- referentiepersoon met echtgeno(o)t(e), d.w.z. gehuwd paar: 70,4%;
- referentiepersoon en een niet-verwante persoon, d.w.z. in belangrijke mate ongehuwd samenwonenden: 14,3%;
- referentiepersoon met kind/stiefkind: 13%, hoofdzakelijk eenoudergezinnen maar bijvoorbeeld ook oudere kinderen die met één van de ouders samenleven en waarbij die ouder referentiepersoon is;
- andere samenstellingen: 2,3%.

¹³ Zie o.a. Lesthaeghe en Van de Kaa (1986), Van de Kaa (2002), Lesthaeghe en Neidert (2006).

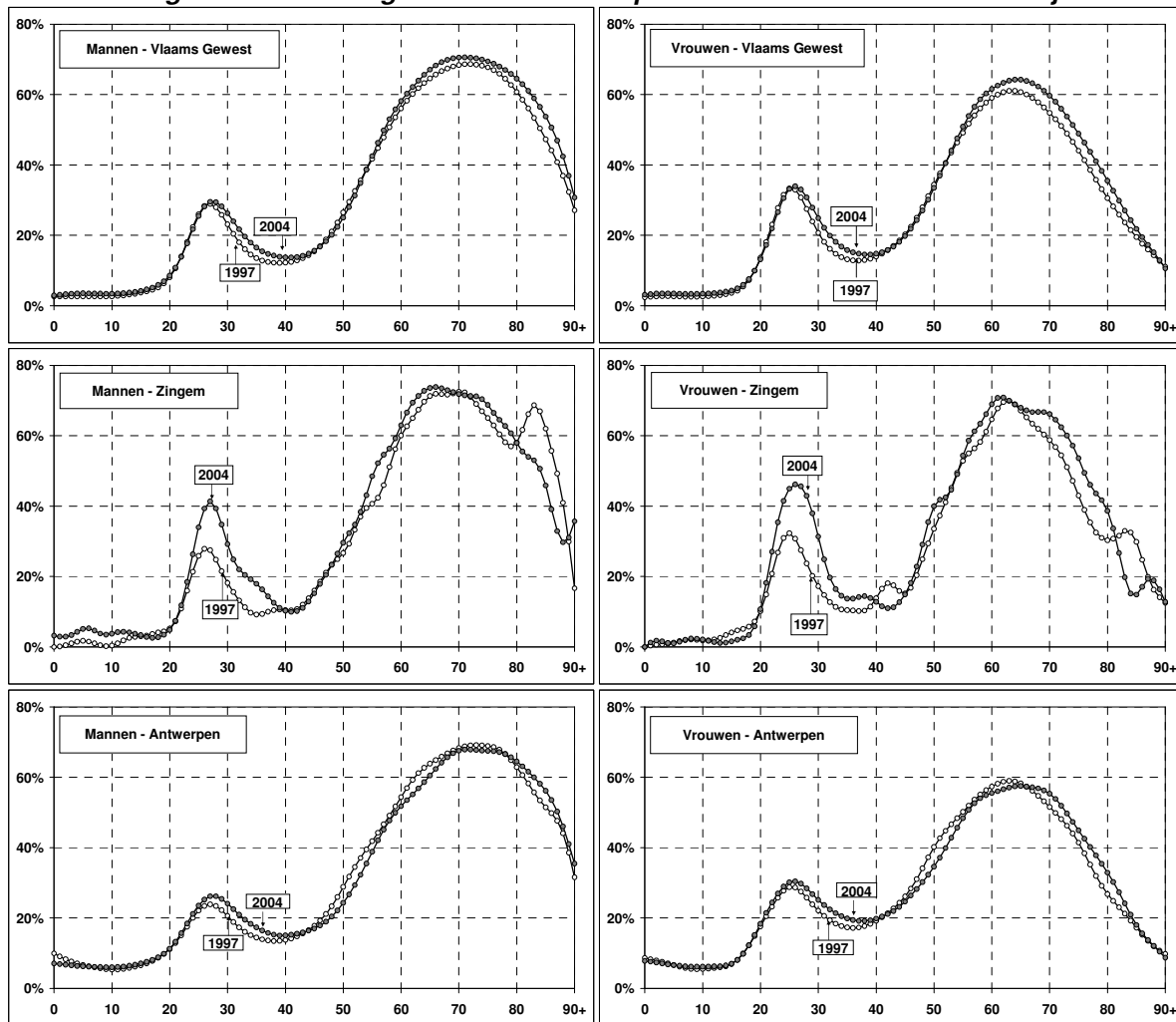
¹⁴ Zie o.a. Lodewijckx, E. (2004).

¹⁵ Robine, J-M. e.a. (2005), Van Oyen, H. (2007).

¹⁶ Eigen bewerking op basis van gegevens van het Rijksregister.

De kennis van die samenstelling vergemakkelijkt de interpretatie van de leeftijdsprofielen van de verschillende panelen van figuur 4. Jongeren van 0 tot ongeveer 15 à 16 jaar die in tweepersoonshuishoudens leven, zijn kinderen in eenoudergezinnen. Dat de percentages inwoners die in tweepersoonshuishoudens leven vanaf leeftijd 17 à 18 tot een eerste maximum rond leeftijd 27 à 28 stijgen, is het gevolg van het sluiten van een huwelijk of het ongehuwd gaan samenwonen. Na 30-jarige leeftijd dalen de percentages opnieuw omdat men op die leeftijd meestal deel uitmaakt van een groter huishouden door de komst van een of meerdere kinderen. Daarbovenop wordt een verdere daling veroorzaakt door mensen die op die leeftijd scheiden en opnieuw officieel alleen gaan wonen. Rond leeftijd 45 stijgt het aandeel dat in een tweepersoonshuishouden leeft sterk want grotere huishoudens krimpen tot tweepersoonshuishoudens bestaande uit het (al dan niet gehuwde) ouderpaar omdat de kinderen het huis verlaten.

Figuur 4 Percentage inwoners in tweepersoonshuishoudens naar leeftijd

Vanaf leeftijd 75 à 80 gaan de percentages inwoners die in tweepersoonshuishoudens leven opnieuw naar beneden. Op die leeftijd wordt men ofwel een alleenwonende omdat de partner overleden is, ofwel komt men op die leeftijd in een collectief huishouden terecht tengevolge van een opname in een voorziening.

Er zijn opnieuw belangrijke verschillen in dit leeftijdsprofiel tussen gemeenten onderling. Er zijn ook verschillen in de snelheid waarmee dat profiel verandert in de loop van 1997 tot 2004 en er zijn verschillen tussen mannen en vrouwen.

Conform aan wat de tweede demografische transitie kenmerkt, verwachten we dat die nieuwe en niet-traditionele demografische biografieën zich eerder en sterker zullen manifesteren in stedelijke omgevingen¹⁷. Het frequenter voorkomen van een echtscheiding waardoor kinderen van 0 tot ongeveer 15 à 16 jaar bij één der ouders achterblijven, is één van de onderdelen van die nieuwe biografieën. Het is consistent met die verwachting dat in Antwerpen zowel in 1997 als in 2004 het aantal kinderen in eenoudergezinnen op een hoger niveau ligt dan in het landelijke Zingem of dan in het Vlaamse Gewest als geheel. Maar dat deze nieuwe biografieën uiteindelijk toch overal doordringen is te zien in Zingem:

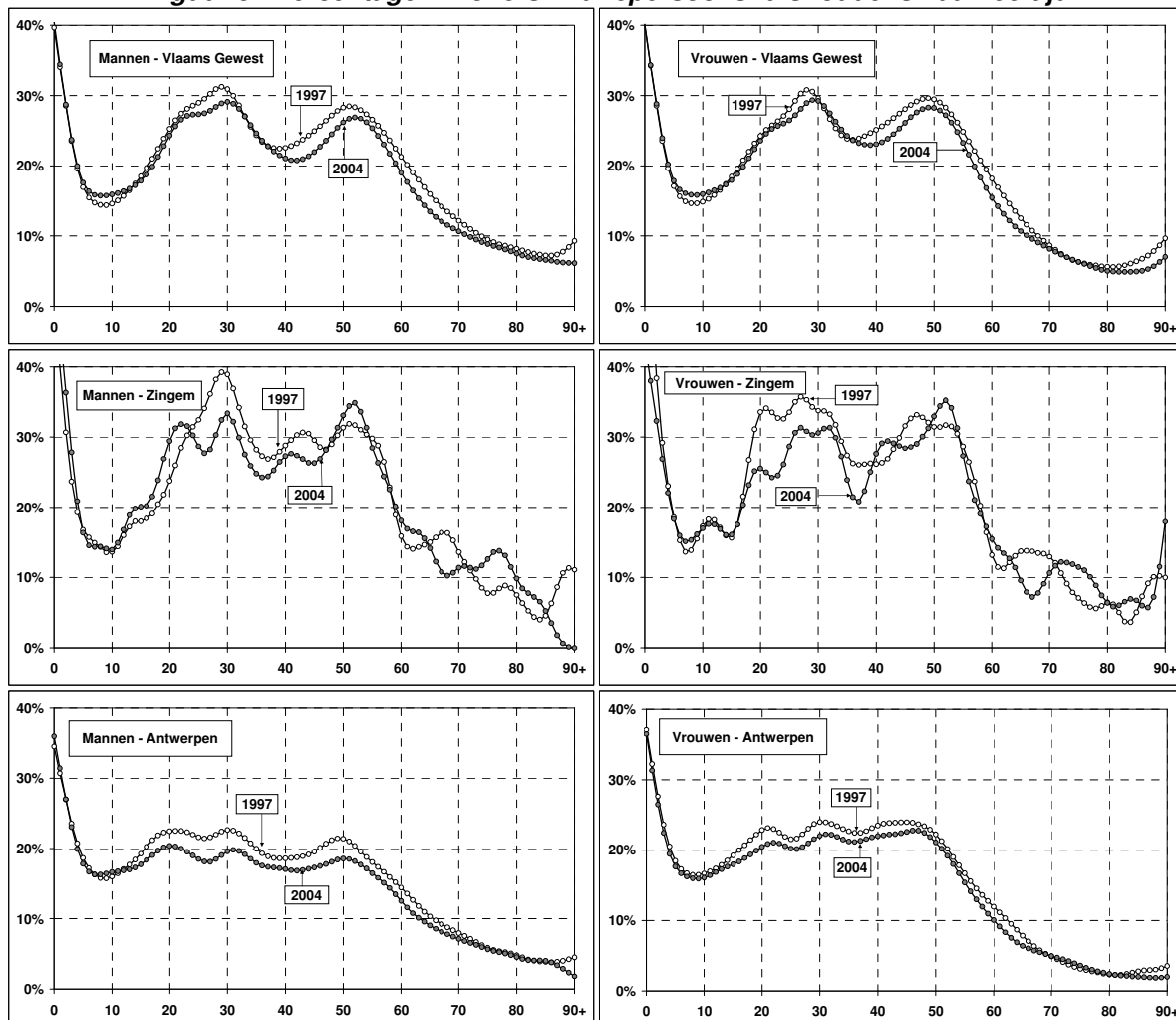
¹⁷ Zie o.m. Lodewijckx, E. (2005), Corijn, M. (2004).

in 1997 lagen de percentages jongeren in eenoudergezinnen praktisch op de nullijn terwijl ze er in 2004 van loskomen. Het past ook in het beeld van de tweede demografische transitie dat in een stad als Antwerpen in het segment 25 tot 30-jarigen, vooral bij de mannen de percentages in tweepersoonshuishoudens op een lager niveau liggen dan in het Vlaamse Gewest. Op die leeftijd wonen grote percentages alleen zoals al bleek uit figuur 2C.

3.4 Participatiegraden – driepersoonshuishoudens

Figuur 5 geeft per leeftijd het aandeel inwoners dat in een driepersoonshuishouden leeft. In 2004 bestond ruim 71% van die huishoudens uit een gehuwd paar met een kind/stiefkind; bijna 11% waren ongehuwde paren met een kind terwijl ongeveer 13% eenoudergezinnen waren. De overige 5% is zeer divers samengesteld¹⁸.

Figuur 5 Percentage inwoners in driepersoonshuishoudens naar leeftijd

Net zoals bij de vorige huishoudgroottes zijn er opnieuw verschillen tussen gemeenten onderling, in het leeftijdsprofiel van mannen en vrouwen en in de snelheid waarmee dat profiel verandert tussen 1997 en 2004.

Op zeer jonge leeftijd zijn er veel die als enig kind van een al dan niet gehuwd paar in een driepersoonshuishouden verblijven. In een landelijke gemeente als Zingem zijn die percentages veel groter dan in een stad als Antwerpen. In de leeftijdsgroepen die daarop volgen (leeftijden 5 tot 15) zijn er veel minder die als enig kind bij de ouders inwonen: tengevolge van een verdere gezinsuitbreiding worden deze jongeren op die leeftijd lid van een groter huishouden, ofwel worden ze tengevolge van de scheiding van hun ouders op die leeftijd lid van een ander huishouden, een eenoudergezin bestaande uit twee personen of een nieuw samengesteld gezin met meerdere kinderen.

Het percentage dat in een driepersoonshuishouden leeft, bereikt een maximumwaarde in de leeftijdsgroep 25 tot 30 jaar: dat zijn voornamelijk jonge paren met één kind, met lagere percentages

¹⁸ Eigen bewerking op basis van gegevens van het Rijksregister.

in stedelijke omgevingen dan in landelijke en opnieuw lagere percentages in 2004 dan in 1997 tengevolge van de lage vruchtbaarheid in de periode 1997-2004. In de leeftijdsgroep die daarop volgt, daalt dat percentage opnieuw omdat door de komst van een tweede kind de ouders op die leeftijd lid worden van een vierpersoonshuishouden.

De stijging in de leeftijdsgroep van 40 tot 50 jaar is het gevolg van ofwel een echtscheiding waardoor men een eenoudergezin vormt waarvan twee kinderen deel uitmaken, of het is het gevolg van het feit dat het oudste kind het huishouden verlaat, waardoor een vierpersoonshuishouden een driepersoonshuishouden wordt. Op leeftijd 50 à 55 maakt men meestal deel uit van een tweepersoonshuishouden omdat de kinderen het huis hebben verlaten: de daling van percentages in driepersoonshuishoudens weerspiegelt dat.

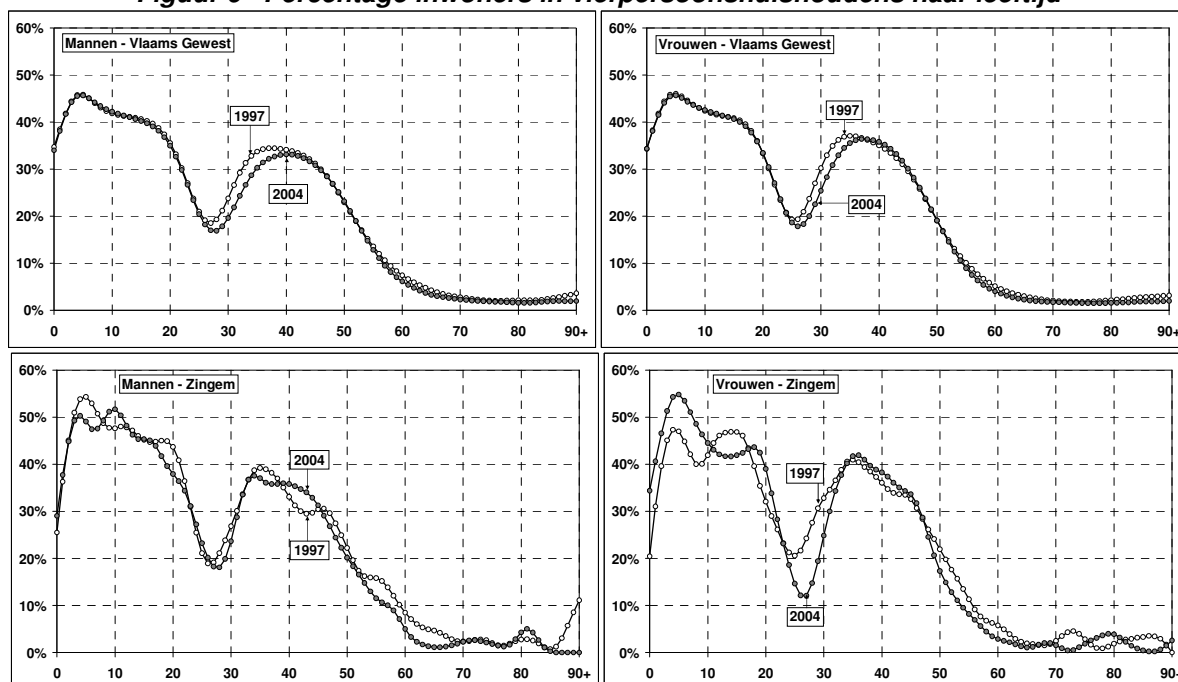
3.5 Participatiegraden – vierpersoonshuishoudens

Vierpersoonshuishoudens bestaan voor 84% uit een gehuwd paar met twee kinderen/stiefkinderen, voor ruim 7% uit een ongehuwd paar met twee kinderen en voor 4% uit eenoudergezinnen. De overige 5% zijn zeer divers qua samenstelling. De percentages zijn berekend op het totale aantal private vierpersoonshuishoudens in het Vlaamse Gewest in 2004, nl. 353.884 huishoudens¹⁹.

De diversiteit in leeftijdsprofielen van participatiegraden in vierpersoonshuishoudens en de veranderingen die zich daarin voordien in de loop van de jaren 1997 tot 2004 verlopen parallel met wat hierboven werd besproken omdat die participatiegraden werken als communicerende vaten.

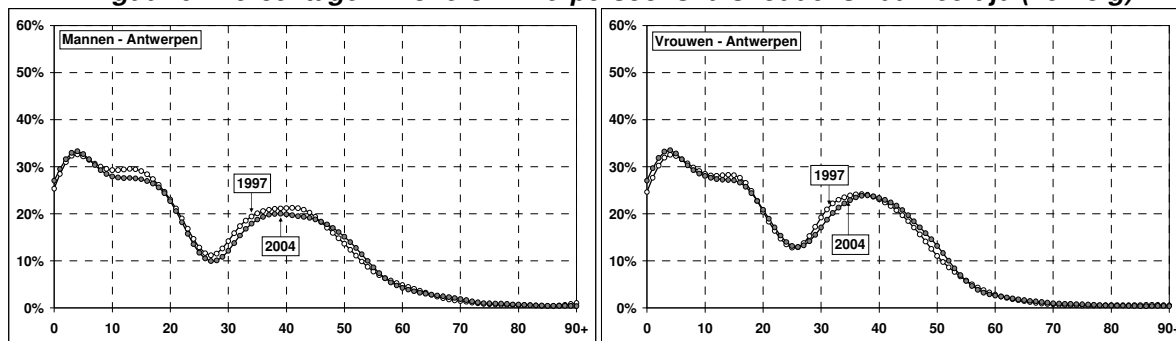
Een belangrijk deel van de jongeren van 0 tot 20 jaar maakt deel uit van een vierpersoonshuishouden. Er is een minimum rond leeftijden 25 tot 30 jaar omdat op die leeftijd de kans groter is om ofwel alleen te wonen ofwel in een tweepersoonshuishouden als een van de partners in een – al dan niet gehuwd – paar. Het tweede maximum rond leeftijd 35 tot 45 jaar wordt gevormd door de al dan niet gehuwd samenlevende ouders/stiefouders in vierpersoonshuishoudens. Vanaf leeftijden 60 en ouder is de kans klein dat de kinderen nog thuis wonen, vandaar de lage aantallen in vierpersoonshuishoudens.

Figuur 6 Percentage inwoners in vierpersoonshuishoudens naar leeftijd

¹⁹ Eigen berekening op basis van gegevens van het Rijksregister.

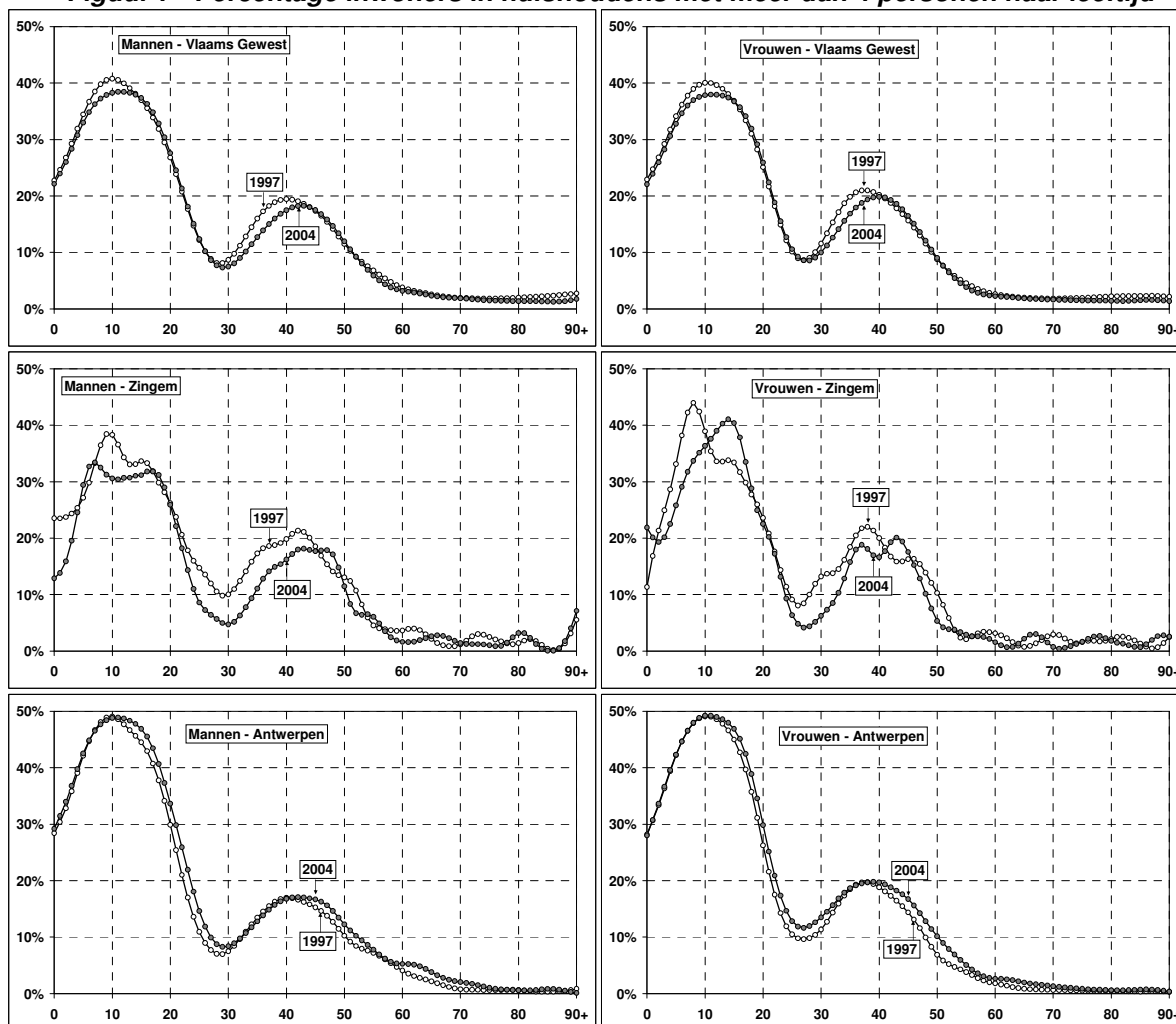
Figuur 6 Percentage inwoners in vierpersoonshuishoudens naar leeftijd (vervolg)

3.6 Participatiegraden - huishoudens met meer dan 4 personen

Figuur 7 geeft de leeftijdsprofielen van participatiegraden in grotere huishoudens, dat zijn er in 2004 iets meer dan 167.000, waarvan ruim 120.000 huishoudens zijn met 5 personen, circa 32.500 zijn huishoudens met 6 personen en de overige 14.500 zijn huishoudens met 7 of meer personen. Deze restgroep is zeer divers samengesteld, maar de grote meerderheid (90%) wordt gevormd door gehuwde paren met kinderen, op de voet gevolgd door ongehuwde paren met kinderen (6%). De resterende 4% zijn voornamelijk eenoudergezinnen.

Figuur 7 Percentage inwoners in huishoudens met meer dan 4 personen naar leeftijd

4. Veranderingen in de huishoudparticipatiegraden: 1997 tot 2004

Op figuren 2 tot 7 kon worden afgelezen in welke leeftijdssegmenten er tussen 1997 en 2004 belangrijke veranderingen zijn opgetreden in de huishoudparticipatiegraden in het Vlaamse Gewest. Dat kan als volgt worden samengevat:

Bij de alleenwonenden (figuur 3):

- gestegen percentages in het leeftijdssegment 26-65, het sterkst bij de 30 tot 50-jarigen
- gedaalde percentages in het leeftijdssegment 80-90, het sterkst bij de 83 tot 86-jarigen

Bij de huishoudens van twee personen (figuur 4):

- gestegen percentages in het leeftijdssegment 29-42, het sterkst bij de 32 tot 37-jarigen
- gestegen percentages in het leeftijdssegment 60-90, het sterkst bij de 80 tot 90-jarigen

Bij de huishoudens van drie personen (figuur 5):

- gestegen percentages in het leeftijdssegment 6-12, het sterkst bij de 8 tot 11-jarigen
- gedaalde percentages in het leeftijdssegment 23-31, het sterkst bij de 25 tot 29-jarigen
- gedaalde percentages in het leeftijdssegment 40-80, het sterkst bij de 42 tot 51-jarigen en bij de 62 tot 70-jarigen

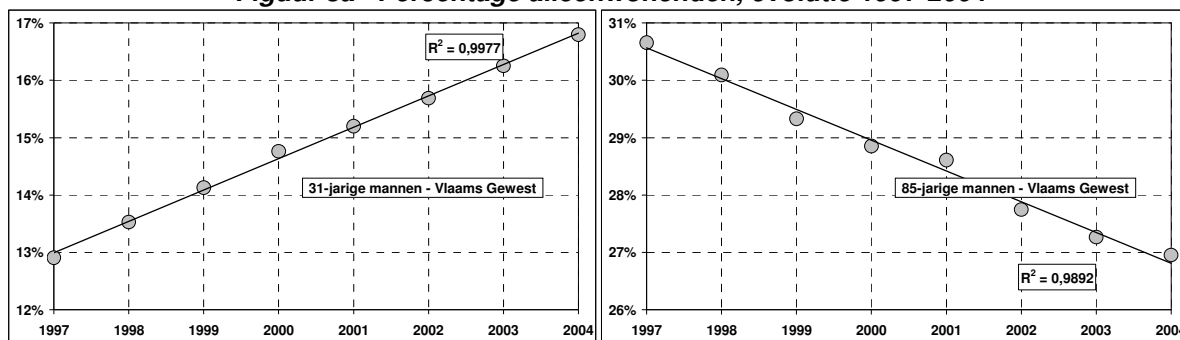
Bij de huishoudens van vier personen (figuur 6):

- gedaalde percentages in het leeftijdssegment 25-40, het sterkst bij de 28 tot 38-jarigen

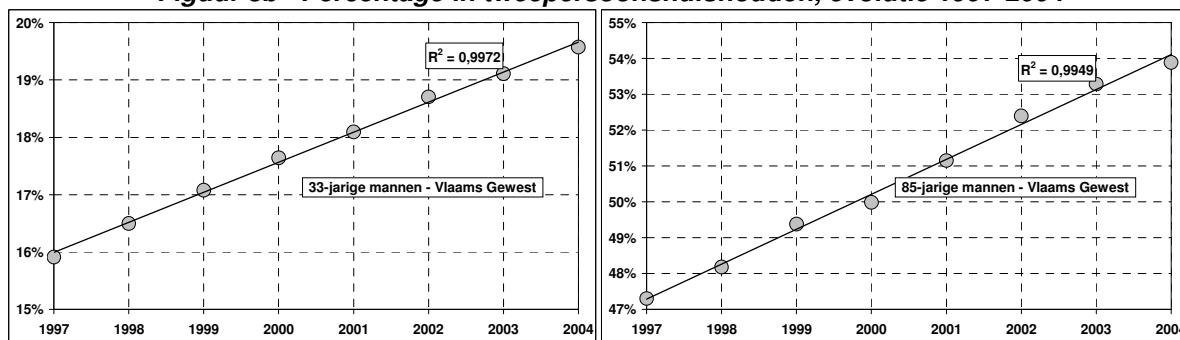
In figuren 8a tot 8d wordt die verandering in detail bekeken (enkel bij mannen). Telkens wordt de leeftijd getoond waarvoor de veranderingen in de loop van de jaren 1997 tot 2004 het grootste waren. Bijvoorbeeld: bij alleenwonende mannen zijn dat leeftijden 31 en 85 en bij mannen in driepersoonshuishoudens zijn dat leeftijden 9, 28, 44 en 62. Het jaartal staat op de horizontale as, op de verticale as staat telkens het % dat op de gegeven leeftijd deel uitmaakte van een huishouden van een bepaalde omvang. De figuren zijn beperkt tot mannen, maar voor vrouwen zijn de resultaten - weliswaar op andere leeftijden - gelijkaardig.

Eén ding valt op in al die figuren: op al de leeftijden waarop de grootste veranderingen plaatsvinden, verlopen die veranderingen nagenoeg perfect lineair. Dat blijkt uit het zéér sterke verband (zie de hoge R²-waarden) tussen een lineaire regressielijn en op die leeftijd geobserveerde maar afgevlakte²⁰ waarden. In bijlage worden de R²-waarden gegeven voor alle leeftijdssegmenten waarin grote veranderingen in de huishoudparticipatiegraden werden opgetekend.

Figuur 8a Percentage alleenwonenden, evolutie 1997-2004

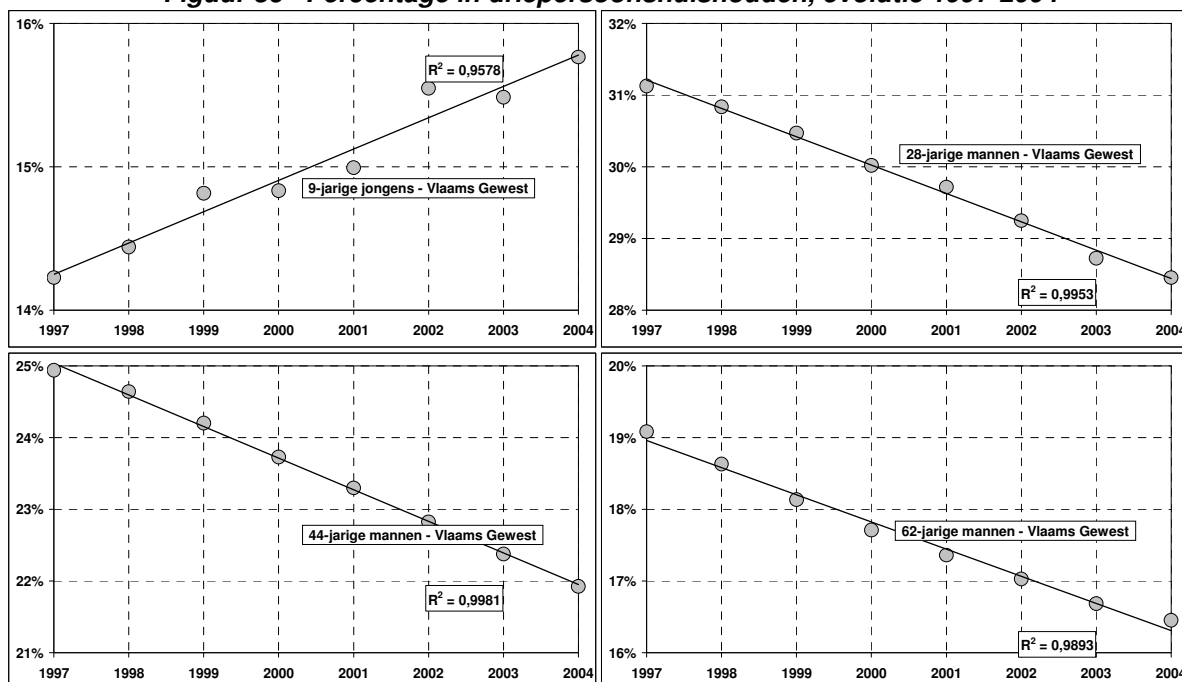

Figuur 8b Percentage in tweepersoonshuizen, evolutie 1997-2004

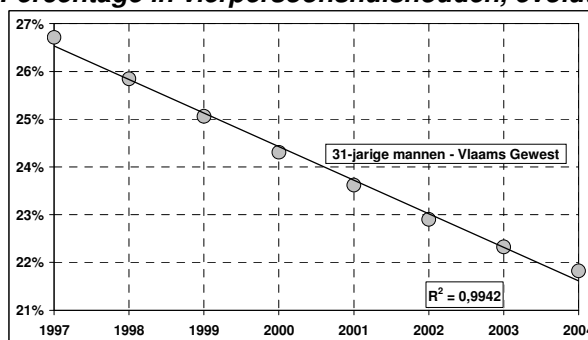

²⁰ De waarde op leeftijd x wordt daarbij vervangen door het gemiddelde van de waarden op leeftijd x, x-1 en x+1. Die afgevlakte waarde wordt met dezelfde techniek opnieuw afgevlakt en dat proces werd viermaal herhaald. De reden voor de afvlakking staat in paragraaf 3.1.

Figuur 8c Percentage in driepersoonshuizen, evolutie 1997-2004

Figuur 8d Percentage in vierpersoonshuizen, evolutie 1997-2004

Vanuit deze vaststellingen werden twee scenario's ontwikkeld om een toekomstig verloop van de huishoudparticipatiegraden te simuleren.

5. Twee scenario's voor de toekomst

In een eerste scenario, het scenario sterke gezinsverduunning, wordt de lineaire verandering van de huishoudparticipatiegraden uit de periode 1997-2004 doorgetrokken van 2005 tot en met 2015. Voorzichtigheidshalve en om de evolutie die zich in de jaren 1997-2004 heeft voorgedaan niet voor de gehele projectieperiode in het vooruitzicht te stellen, wordt het tempo vanaf 2016 tot en met 2025 afgezwakt door de jaarlijkse lineaire toe- of afname te halveren. In een tweede scenario, het scenario zwakke gezinsverduunning, wordt vanaf het eerste projectiejaar de jaarlijkse lineaire toe- of afname gehalveerd²¹.

Bijvoorbeeld: bij de 31-jarige alleenwonende mannen (zie figuur 8a) stijgt de huishoudparticipatiegraad jaarlijks met gemiddeld ongeveer 0,6 procentpunten in de periode van 1997 tot 2004. Volgens het eerste scenario zou vanaf het eerste projectiejaar 2005 tot en met 2015 die huishoudparticipatiegraad jaarlijks blijven toenemen met 0,6 procentpunten. Vanaf 2016 tot en met 2025 wordt de jaarlijkse toename gehalveerd tot 0,3 procentpunten. Volgens het tweede scenario is de jaarlijkse toename al vanaf 2005 beperkt tot 0,3 procentpunten²². Op leeftijden waarop de participatiegraden in de periode van 1997 tot 2004 onveranderd op hetzelfde peil bleven, i.e. in de leeftijdssegmenten waarin de lijnen op figuren 2 tot 6 nagenoeg samenvallen, wordt verondersteld dat ze ook in de toekomst niet zullen veranderen.

²¹ Dezelfde hypothesen werden gehanteerd bij de MIRA-S-2000 huishoudensprojecties, met dit verschil dat in het scenario sterke gezinsverduunning géén vertraging werd voorzien omdat de projectieperiode veel korter was.

²² In het model werden beperkingen ingebouwd om te beletten dat deze werkwijze leidt tot absurde huishoudparticipatiegraden (>100% of negatieve waarden).

Dit is een rekenkundige benadering, waarbij enkel gekeken wordt naar wat de weerslag is van complexe sociale en demografische veranderingen - de nieuwe demografische biografieën die al eerder ter sprake kwamen - op de huishoudparticipatiegraden. Die weerslag vertaalt zich in figuren met karakteristieke leeftijds patronen (figuren 2 tot 7). Die leeftijds patronen blijven doorheen de tijd hetzelfde, maar er zitten wel verschuivingen in niveaus in bepaalde leeftijdssegmenten. Die veranderingen, stijgingen of afnames, blijken na onderzoek aan bijna constante snelheid te verlopen. Er wordt van uitgegaan dat die snelheid nog een tijd hetzelfde zal blijven en na enkele jaren zal vertragen. Dat is het eerste scenario, het scenario sterke gezinsverduunning. Het tweede scenario, het scenario zwakke gezinsverduunning, gaat ervan uit dat die snelheid al vanaf het eerste projectiejaar zal vertragen.

Dit is geen sociologische benadering waarbij met behulp van leeftijdsspecifieke transitiekansen in kaart wordt gebracht wat de kansen zijn om op elke leeftijd in een huishouden van een bepaalde grootte terecht te komen, hoe en onder invloed waarvan die kansen veranderen en waarbij vanuit die kennis een traject voor de komende twintig jaar wordt uitgetekend. Voorliggende oefening is een rekenoefening die nagaat wat op termijn de consequenties zouden zijn van het aanhouden dan wel veranderen van de snelheid waarmee de huishoudparticipatiegraden tussen 1997 en 2004 zijn veranderd. In die zin is het een 'business as usual' scenario.

De namen 'sterke' en 'zwakke' gezinsverduunning die aan de scenario's werd gegeven, komt voort uit de observatie dat in de laatste decennia het aantal kleine huishoudens sterk is toegenomen. In 1997 waren huishoudens bestaande uit één of twee personen goed voor 58,4% van alle private huishoudens en dat is opgelopen tot 62,5% in 2004. Omdat het eerste scenario uitgaat van een zelfde veranderingssnelheid in de nabije toekomst, zal die toename van het aantal kleine huishoudens zich ook verder doorzetten. Daarom kreeg het eerste scenario de naam 'sterke' en het tweede scenario de naam 'zwakke' gezinsverduunning.

6. Berekeningswijze: van participatiegraden naar aantallen huishoudens

De omzetting van participatiegraden naar aantallen huishoudens is eenvoudig en bestaat uit een vermenigvuldiging van vectoren:

- vector 1 bevat voor elk jaar het geprojecteerde aantal inwoners naar leeftijd, geslacht en woonplaats;
- vector 2 bevat voor elk jaar het geprojecteerde percentage van die inwoners dat deel uitmaakt van een huishouden van een bepaalde huishoudomvang (= de geprojecteerde huishoudparticipatiegraad);
- vermenigvuldiging van die twee vectoren geeft per jaar het geprojecteerde aantal inwoners dat deel uitmaakt van een huishouden van een bepaalde grootte.
- sommatie over alle leeftijden leidt tot het totaal aantal inwoners dat deel uitmaakt van een huishouden van die grootte;
- aantallen inwoners worden omgerekend naar aantallen huishoudens door het aantal inwoners dat deel uitmaakt van een bepaalde huishoudgrootte te delen door de huishoudgrootte;

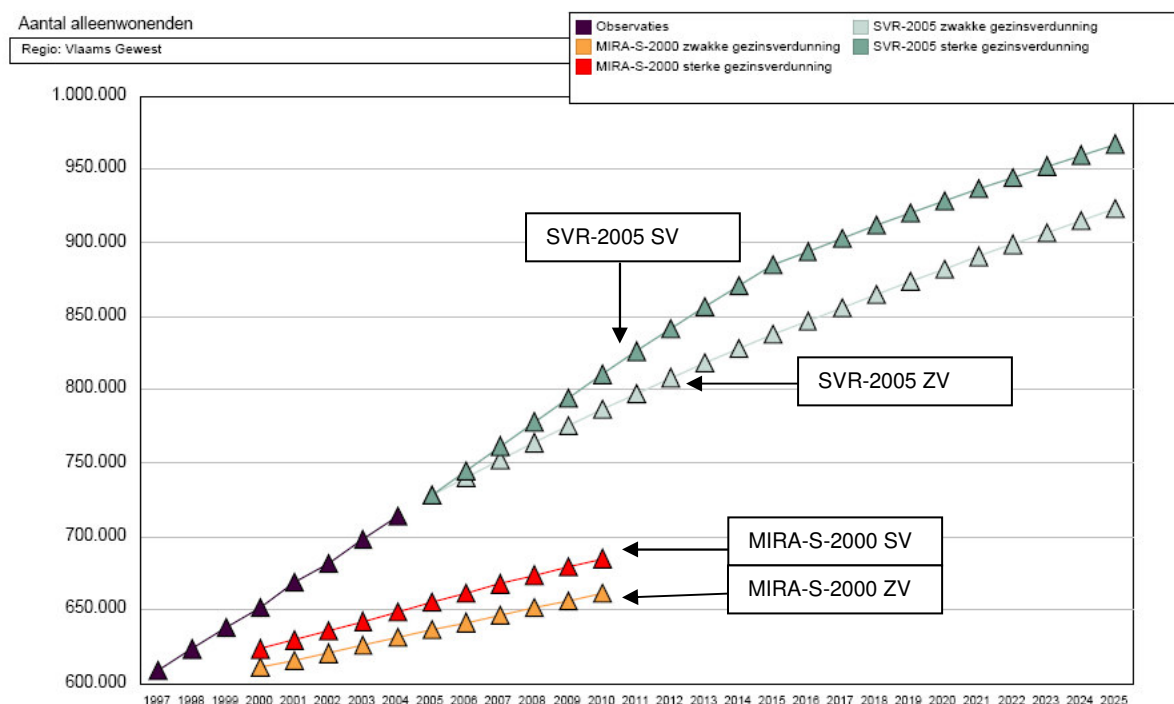
In bijlage wordt een rekenvoorbeeld uitgewerkt.

7. Resultaten

Op http://aps.vlaanderen.be/statistiek/cijfers/stat_cijfers_demografie_nieuw_cubus.htm staan al de resultaten van deze projectie ter beschikking, in de rubriek 'Huishoudprojecties per gemeente' onder de titel 'SVR-2005 huishoudprojectie: geprojecteerd aantal huishoudens volgens twee scenario's, naar projectiejaar, regio en huishoudomvang, Vlaams Gewest 2005-2025'.

Op hetzelfde internetadres staan in dezelfde rubriek ook de grafische rapporten waarnaar werd verwezen in voetnoot 4. In die rapporten wordt voor elke gemeente, voor alle arrondissementen en provincies en voor het Vlaamse Gewest getoond hoe het aantal huishoudens van een bepaalde omvang is geëvolueerd in de periode van 1997 tot 2004. Daarnaast worden de resultaten getoond van de MIRA-S-2000 huishoudensprojectie, en de resultaten van de SVR-2005 oefening. Figuur 9 geeft een voorbeeld wat het aantal alleenwonenden in het Vlaamse Gewest betreft. Uit die grafiek blijkt dat het aantal alleenwonenden minder snel toeneemt in het scenario zwakke gezinsverduunning dan in het scenario sterke gezinsverduunning, en tevens dat het laatste scenario een vertraging in de groei veronderstelt vanaf 2015.

Figuur 9 Aantal alleenwonenden in het Vlaamse Gewest, observaties 1997-2004, MIRA-S-2000 projecties en SVR-2005 projecties

Figuur 9 maakt duidelijk dat de gebruikte methodiek een waarde oplevert voor 2005 die dicht aansluit bij de laatste observaties, wat bij de MIRA-S-2000 huishoudensprojecties niet het geval was. De aansluiting bij de laatste observatie is niet enkel goed voor het Vlaamse Gewest als geheel, maar ook voor alle gemeenten afzonderlijk en dus ook voor de verschillende aggregatieniveaus (arrondissementen, provincies), en niet alleen voor het aantal alleenwonenden, maar ook voor de andere huishoudgroottes. Dat is enkel een geruststelling maar geenszins een garantie dat de voorspelde aantallen ook daadwerkelijk zullen worden gerealiseerd in de loop van de volgende jaren tot en met 2025. Geen enkele projectie kan die garantie geven.

We vatten de belangrijkste resultaten van deze projecties samen in enkele overzichtstabellen. Voor volledige resultaten verwijzen we naar de website. Tabel 1 geeft in drie blokken een algemeen overzicht van de geprojecteerde evolutie van het aantal huishoudens. In het bovenste blok staan absolute aantallen. In het middenblok worden de waarden van het jaar 2005 op 100 gezet (index 2005=100) en het onderste blok geeft het procentueel aandeel van elke huishoudomvang in het totaal.

Volgens de twee scenario's zou het totale aantal huishoudens in het Vlaamse Gewest blijven toenemen in de loop van de komende decennia. Volgens het scenario zwakke gezinsverdunding zouden er in het Vlaamse Gewest in 2025 in totaal 2,79 miljoen huishoudens zijn, terwijl het sterke scenario er tegen die tijd 2,84 miljoen projecteert, een toename met resp. 12% en 14% t.o.v. 2005.

In beide scenario's groeien de huishoudens van 1 en 2 personen het sterkst. Indien het aandeel alleenwonenden op elke leeftijd blijft toenemen zoals in de periode van 1997 tot 2004, dan zou dat omgerekend op de bevolkingsevolutie leiden tot een toename van het aantal alleenwonenden in de periode van 2005 tot 2025 met 27% in het zwakke scenario en met 33% in het sterke scenario. In dat geval zouden eenpersoonshuishoudens resp. 33 tot 34% van alle huishoudens uitmaken. Het aantal grotere huishoudens (meer dan 4 personen) zou in die omstandigheden afnemen met 15 tot 18% en deze huishoudens zouden nog slechts 5% van het totale aantal huishoudens uitmaken.

Tabellen 2 tot en met 7 geven details per provincie. In de laatste kolom worden de aantallen omgerekend t.o.v. de aantallen in 2005 (index 2005 = 100).

Tabel 1 Geprojecteerd aantal private huishoudens naar huishoudgrootte - 2 scenario's voor het Vlaamse Gewest in de periode van 2005 tot 2025

		Hhomvang: 1	Hhomvang: 2	Hhomvang: 3	Hhomvang: 4	Hhomvang: 5+	Totaal
Zwakke verdunning	2005	728.304	845.695	410.308	351.091	166.286	2.501.684
	2006	740.268	856.338	409.427	349.128	164.811	2.519.972
	2007	752.165	867.096	408.505	346.984	164.268	2.539.018
	2008	763.892	877.966	407.552	344.699	163.150	2.557.259
	2009	775.393	888.972	406.533	342.299	161.946	2.575.143
	2010	786.623	900.108	405.416	339.777	160.656	2.592.580
	2015	837.616	958.003	397.036	325.535	153.423	2.671.613
	2020	882.156	1.014.163	383.410	310.819	146.540	2.737.088
	2025	923.168	1.059.281	366.808	299.340	141.663	2.790.260
Sterke verdunning	2005	728.304	845.695	410.308	351.091	166.286	2.501.684
	2006	744.950	859.436	407.900	348.333	164.268	2.524.887
	2007	761.563	873.329	405.403	345.376	163.213	2.548.884
	2008	778.048	887.366	402.839	342.296	161.567	2.572.116
	2009	794.351	901.564	400.188	339.075	159.851	2.595.029
	2010	810.389	915.979	397.414	335.704	158.084	2.617.570
	2015	885.100	991.096	380.713	317.076	148.205	2.722.190
	2020	928.554	1.049.189	366.995	302.027	141.146	2.787.911
	2025	966.979	1.096.049	350.438	290.444	136.240	2.840.150
Index (2005=100)		Hhomvang: 1	Hhomvang: 2	Hhomvang: 3	Hhomvang: 4	Hhomvang: 5+	Totaal
Zwakke verdunning	2005	100	100	100	100	100	100
	2006	102	101	100	99	99	101
	2007	103	103	100	99	99	101
	2008	105	104	99	98	98	102
	2009	106	105	99	97	97	103
	2010	108	106	99	97	97	104
	2015	115	113	97	93	92	107
	2020	121	120	93	89	88	109
	2025	127	125	89	85	85	112
Sterke verdunning	2005	100	100	100	100	100	100
	2006	102	102	99	99	99	101
	2007	105	103	99	98	98	102
	2008	107	105	98	97	97	103
	2009	109	107	98	97	96	104
	2010	111	108	97	96	95	105
	2015	122	117	93	90	89	109
	2020	127	124	89	86	85	111
	2025	133	130	85	83	82	114
Totaal = 100%		Hhomvang: 1	Hhomvang: 2	Hhomvang: 3	Hhomvang: 4	Hhomvang: 5+	Totaal
Zwakke verdunning	2005	29%	34%	16%	14%	7%	100%
	2006	29%	34%	16%	14%	7%	100%
	2007	30%	34%	16%	14%	6%	100%
	2008	30%	34%	16%	13%	6%	100%
	2009	30%	35%	16%	13%	6%	100%
	2010	30%	35%	16%	13%	6%	100%
	2015	31%	36%	15%	12%	6%	100%
	2020	32%	37%	14%	11%	5%	100%
	2025	33%	38%	13%	11%	5%	100%
Sterke verdunning	2005	29%	34%	16%	14%	7%	100%
	2006	30%	34%	16%	14%	7%	100%
	2007	30%	34%	16%	14%	6%	100%
	2008	30%	34%	16%	13%	6%	100%
	2009	31%	35%	15%	13%	6%	100%
	2010	31%	35%	15%	13%	6%	100%
	2015	33%	36%	14%	12%	5%	100%
	2020	33%	38%	13%	11%	5%	100%
	2025	34%	39%	12%	10%	5%	100%

Tabel 2 Geprojecteerd aantal private huishoudens per provincie - 2 scenario's voor de periode van 2005 tot 2025

Jaar	Regio	Zwakke verdunning	Sterke verdunning	Zwakke verdunning	Sterke verdunning
2005	P.Antwerpen	710.504	710.504	100	100
2005	P.Limburg	314.752	314.752	100	100
2005	P.Oost-Vlaanderen	577.299	577.299	100	100
2005	P.Vlaams-Brabant	423.639	423.639	100	100
2005	P.West-Vlaanderen	475.490	475.490	100	100
2005	Vlaams Gewest	2.501.684	2.501.684	100	100
2006	P.Antwerpen	715.486	716.562	101	101
2006	P.Limburg	318.196	318.955	101	101
2006	P.Oost-Vlaanderen	581.338	582.793	101	101
2006	P.Vlaams-Brabant	426.491	426.950	101	101
2006	P.West-Vlaanderen	478.461	479.627	101	101
2006	Vlaams Gewest	2.519.972	2.524.887	101	101
2007	P.Antwerpen	720.697	722.843	101	102
2007	P.Limburg	321.765	323.276	102	103
2007	P.Oost-Vlaanderen	585.419	588.359	101	102
2007	P.Vlaams-Brabant	429.331	430.268	101	102
2007	P.West-Vlaanderen	481.806	484.138	101	102
2007	Vlaams Gewest	2.539.018	2.548.884	101	102
2008	P.Antwerpen	725.765	729.005	102	103
2008	P.Limburg	325.194	327.475	103	104
2008	P.Oost-Vlaanderen	589.326	593.747	102	103
2008	P.Vlaams-Brabant	432.069	433.477	102	102
2008	P.West-Vlaanderen	484.905	488.412	102	103
2008	Vlaams Gewest	2.557.259	2.572.116	102	103
2009	P.Antwerpen	730.786	735.136	103	103
2009	P.Limburg	328.564	331.626	104	105
2009	P.Oost-Vlaanderen	593.117	599.022	103	104
2009	P.Vlaams-Brabant	434.733	436.614	103	103
2009	P.West-Vlaanderen	487.943	492.631	103	104
2009	Vlaams Gewest	2.575.143	2.595.029	103	104
2010	P.Antwerpen	735.720	741.203	104	104
2010	P.Limburg	331.856	335.702	105	107
2010	P.Oost-Vlaanderen	596.788	604.179	103	105
2010	P.Vlaams-Brabant	437.322	439.697	103	104
2010	P.West-Vlaanderen	490.894	496.789	103	104
2010	Vlaams Gewest	2.592.580	2.617.570	104	105
2015	P.Antwerpen	758.667	769.978	107	108
2015	P.Limburg	346.796	354.620	110	113
2015	P.Oost-Vlaanderen	613.171	627.877	106	109
2015	P.Vlaams-Brabant	449.021	453.841	106	107
2015	P.West-Vlaanderen	503.958	515.874	106	108
2015	Vlaams Gewest	2.671.613	2.722.190	107	109
2020	P.Antwerpen	778.366	789.981	110	111
2020	P.Limburg	358.868	366.724	114	117
2020	P.Oost-Vlaanderen	626.733	641.205	109	111
2020	P.Vlaams-Brabant	459.341	464.256	108	110
2020	P.West-Vlaanderen	513.780	525.745	108	111
2020	Vlaams Gewest	2.737.088	2.787.911	109	111
2025	P.Antwerpen	794.886	806.351	112	113
2025	P.Limburg	368.128	375.795	117	119
2025	P.Oost-Vlaanderen	638.253	652.383	111	113
2025	P.Vlaams-Brabant	468.637	473.524	111	112
2025	P.West-Vlaanderen	520.356	532.097	109	112
2025	Vlaams Gewest	2.790.260	2.840.150	112	114

Tabel 3 Geprojecteerd aantal private huishoudens bestaande uit één persoon, Vlaams Gewest en provincies, periode 2005 tot 2025

Jaar	Regio	Zwakke verdunning	Sterke verdunning	Zwakke verdunning	Sterke verdunning
2005	P.Antwerpen	228.344	228.344	100	100
2005	P.Limburg	74.384	74.384	100	100
2005	P.Oost-Vlaanderen	168.912	168.912	100	100
2005	P.Vlaams-Brabant	118.492	118.492	100	100
2005	P.West-Vlaanderen	138.172	138.172	100	100
2005	Vlaams Gewest	728.304	728.304	100	100
2006	P.Antwerpen	231.464	232.550	101	102
2006	P.Limburg	76.178	76.761	102	103
2006	P.Oost-Vlaanderen	171.869	173.314	102	103
2006	P.Vlaams-Brabant	120.168	120.675	101	102
2006	P.West-Vlaanderen	140.589	141.650	102	103
2006	Vlaams Gewest	740.268	744.950	102	102
2007	P.Antwerpen	234.603	236.789	103	104
2007	P.Limburg	77.967	79.134	105	106
2007	P.Oost-Vlaanderen	174.760	177.666	103	105
2007	P.Vlaams-Brabant	121.831	122.843	103	104
2007	P.West-Vlaanderen	143.004	145.131	103	105
2007	Vlaams Gewest	752.165	761.563	103	105
2008	P.Antwerpen	237.721	241.024	104	106
2008	P.Limburg	79.739	81.493	107	110
2008	P.Oost-Vlaanderen	177.582	181.953	105	108
2008	P.Vlaams-Brabant	123.446	124.972	104	105
2008	P.West-Vlaanderen	145.404	148.606	105	108
2008	Vlaams Gewest	763.892	778.048	105	107
2009	P.Antwerpen	240.796	245.239	105	107
2009	P.Limburg	81.489	83.839	110	113
2009	P.Oost-Vlaanderen	180.327	186.164	107	110
2009	P.Vlaams-Brabant	125.024	127.068	106	107
2009	P.West-Vlaanderen	147.757	152.041	107	110
2009	Vlaams Gewest	775.393	794.351	106	109
2010	P.Antwerpen	243.798	249.386	107	109
2010	P.Limburg	83.208	86.149	112	116
2010	P.Oost-Vlaanderen	183.004	190.302	108	113
2010	P.Vlaams-Brabant	126.552	129.118	107	109
2010	P.West-Vlaanderen	150.061	155.434	109	112
2010	Vlaams Gewest	786.623	810.389	108	111
2015	P.Antwerpen	257.592	268.963	113	118
2015	P.Limburg	91.120	96.933	122	130
2015	P.Oost-Vlaanderen	195.043	209.435	115	124
2015	P.Vlaams-Brabant	133.455	138.604	113	117
2015	P.West-Vlaanderen	160.406	171.165	116	124
2015	Vlaams Gewest	837.616	885.100	115	122
2020	P.Antwerpen	270.001	281.350	118	123
2020	P.Limburg	97.943	103.506	132	139
2020	P.Oost-Vlaanderen	205.591	219.491	122	130
2020	P.Vlaams-Brabant	139.739	144.807	118	122
2020	P.West-Vlaanderen	168.882	179.400	122	130
2020	Vlaams Gewest	882.156	928.554	121	127
2025	P.Antwerpen	281.630	292.381	123	128
2025	P.Limburg	104.047	109.209	140	147
2025	P.Oost-Vlaanderen	215.791	229.042	128	136
2025	P.Vlaams-Brabant	145.872	150.591	123	127
2025	P.West-Vlaanderen	175.828	185.756	127	134
2025	Vlaams Gewest	923.168	966.979	127	133

Tabel 4 Geprojecteerd aantal private huishoudens bestaande uit twee personen, Vlaams Gewest en provincies, periode 2005 tot 2025

Jaar	Regio	Zwakke verdunning	Sterke verdunning	Zwakke verdunning	Sterke verdunning
2005	P.Antwerpen	235.481	235.481	100	100
2005	P.Limburg	104.256	104.256	100	100
2005	P.Oost-Vlaanderen	198.561	198.561	100	100
2005	P.Vlaams-Brabant	141.453	141.453	100	100
2005	P.West-Vlaanderen	165.944	165.944	100	100
2005	Vlaams Gewest	845.695	845.695	100	100
2006	P.Antwerpen	238.256	238.936	101	101
2006	P.Limburg	106.337	106.920	102	103
2006	P.Oost-Vlaanderen	200.803	201.619	101	102
2006	P.Vlaams-Brabant	142.973	143.339	101	101
2006	P.West-Vlaanderen	167.969	168.622	101	102
2006	Vlaams Gewest	856.338	859.436	101	102
2007	P.Antwerpen	241.089	242.451	102	103
2007	P.Limburg	108.428	109.604	104	105
2007	P.Oost-Vlaanderen	203.051	204.699	102	103
2007	P.Vlaams-Brabant	144.525	145.263	102	103
2007	P.West-Vlaanderen	170.003	171.312	102	103
2007	Vlaams Gewest	867.096	873.329	103	103
2008	P.Antwerpen	243.980	246.022	104	104
2008	P.Limburg	110.526	112.315	106	108
2008	P.Oost-Vlaanderen	205.308	207.794	103	105
2008	P.Vlaams-Brabant	146.110	147.221	103	104
2008	P.West-Vlaanderen	172.042	174.014	104	105
2008	Vlaams Gewest	877.966	887.366	104	105
2009	P.Antwerpen	246.931	249.658	105	106
2009	P.Limburg	112.629	115.045	108	110
2009	P.Oost-Vlaanderen	207.574	210.904	105	106
2009	P.Vlaams-Brabant	147.733	149.210	104	105
2009	P.West-Vlaanderen	174.105	176.747	105	107
2009	Vlaams Gewest	888.972	901.564	105	107
2010	P.Antwerpen	249.923	253.372	106	108
2010	P.Limburg	114.749	117.802	110	113
2010	P.Oost-Vlaanderen	209.863	214.046	106	108
2010	P.Vlaams-Brabant	149.388	151.254	106	107
2010	P.West-Vlaanderen	176.185	179.505	106	108
2010	Vlaams Gewest	900.108	915.979	106	108
2015	P.Antwerpen	265.500	272.779	113	116
2015	P.Limburg	125.529	132.061	120	127
2015	P.Oost-Vlaanderen	221.999	230.540	112	116
2015	P.Vlaams-Brabant	158.333	162.210	112	115
2015	P.West-Vlaanderen	186.642	193.506	112	117
2015	Vlaams Gewest	958.003	991.096	113	117
2020	P.Antwerpen	280.403	288.184	119	122
2020	P.Limburg	135.805	142.775	130	137
2020	P.Oost-Vlaanderen	234.256	243.082	118	122
2020	P.Vlaams-Brabant	167.635	171.809	119	121
2020	P.West-Vlaanderen	196.064	203.339	118	123
2020	Vlaams Gewest	1.014.163	1.049.189	120	124
2025	P.Antwerpen	292.390	300.653	124	128
2025	P.Limburg	144.002	151.261	138	145
2025	P.Oost-Vlaanderen	244.522	253.606	123	128
2025	P.Vlaams-Brabant	175.489	180.049	124	127
2025	P.West-Vlaanderen	202.878	210.480	122	127
2025	Vlaams Gewest	1.059.281	1.096.049	125	130

Tabel 5 Geprojecteerd aantal private huishoudens bestaande uit drie personen, Vlaams Gewest en provincies, periode 2005 tot 2025

Jaar	Regio	Zwakke verdunning	Sterke verdunning	Zwakke verdunning	Sterke verdunning
2005	P.Antwerpen	106.434	106.434	100	100
2005	P.Limburg	59.062	59.062	100	100
2005	P.Oost-Vlaanderen	97.163	97.163	100	100
2005	P.Vlaams-Brabant	72.116	72.116	100	100
2005	P.West-Vlaanderen	75.533	75.533	100	100
2005	Vlaams Gewest	410.308	410.308	100	100
2006	P.Antwerpen	106.172	105.656	100	99
2006	P.Limburg	59.231	59.116	100	100
2006	P.Oost-Vlaanderen	96.814	96.435	100	99
2006	P.Vlaams-Brabant	71.996	71.705	100	99
2006	P.West-Vlaanderen	75.214	74.988	100	99
2006	Vlaams Gewest	409.427	407.900	100	99
2007	P.Antwerpen	105.910	104.860	100	99
2007	P.Limburg	59.381	59.143	101	100
2007	P.Oost-Vlaanderen	96.450	95.684	99	98
2007	P.Vlaams-Brabant	71.870	71.288	100	99
2007	P.West-Vlaanderen	74.894	74.428	99	99
2007	Vlaams Gewest	408.505	405.403	100	99
2008	P.Antwerpen	105.633	104.046	99	98
2008	P.Limburg	59.518	59.145	101	100
2008	P.Oost-Vlaanderen	96.082	94.922	99	98
2008	P.Vlaams-Brabant	71.747	70.867	99	98
2008	P.West-Vlaanderen	74.572	73.859	99	98
2008	Vlaams Gewest	407.552	402.839	99	98
2009	P.Antwerpen	105.347	103.215	99	97
2009	P.Limburg	59.626	59.120	101	100
2009	P.Oost-Vlaanderen	95.700	94.138	98	97
2009	P.Vlaams-Brabant	71.614	70.436	99	98
2009	P.West-Vlaanderen	74.246	73.279	98	97
2009	Vlaams Gewest	406.533	400.188	99	98
2010	P.Antwerpen	105.049	102.350	99	96
2010	P.Limburg	59.702	59.063	101	100
2010	P.Oost-Vlaanderen	95.293	93.327	98	96
2010	P.Vlaams-Brabant	71.470	69.990	99	97
2010	P.West-Vlaanderen	73.902	72.684	98	96
2010	Vlaams Gewest	405.416	397.414	99	97
2015	P.Antwerpen	102.839	97.345	97	91
2015	P.Limburg	59.380	58.011	101	98
2015	P.Oost-Vlaanderen	92.660	88.686	95	91
2015	P.Vlaams-Brabant	70.283	67.316	97	93
2015	P.West-Vlaanderen	71.874	69.355	95	92
2015	Vlaams Gewest	397.036	380.713	97	93
2020	P.Antwerpen	99.222	93.762	93	88
2020	P.Limburg	57.906	56.442	98	96
2020	P.Oost-Vlaanderen	89.067	85.069	92	88
2020	P.Vlaams-Brabant	68.235	65.267	95	91
2020	P.West-Vlaanderen	68.980	66.455	91	88
2020	Vlaams Gewest	383.410	366.995	93	89
2025	P.Antwerpen	94.733	89.316	89	84
2025	P.Limburg	55.818	54.272	95	92
2025	P.Oost-Vlaanderen	84.986	81.007	87	83
2025	P.Vlaams-Brabant	65.731	62.785	91	87
2025	P.West-Vlaanderen	65.540	63.058	87	83
2025	Vlaams Gewest	366.808	350.438	89	85

Tabel 6 Geprojecteerd aantal private huishoudens bestaande uit vier personen, Vlaams Gewest en provincies, periode 2005 tot 2025

Jaar	Regio	Zwakke verdunning	Sterke verdunning	Zwakke verdunning	Sterke verdunning
2005	P.Antwerpen	92.153	92.153	100	100
2005	P.Limburg	52.679	52.679	100	100
2005	P.Oost-Vlaanderen	77.933	77.933	100	100
2005	P.Vlaams-Brabant	62.131	62.131	100	100
2005	P.West-Vlaanderen	66.195	66.195	100	100
2005	Vlaams Gewest	351.091	351.091	100	100
2006	P.Antwerpen	91.757	91.641	100	99
2006	P.Limburg	52.383	52.232	99	99
2006	P.Oost-Vlaanderen	77.445	77.196	99	99
2006	P.Vlaams-Brabant	61.924	61.785	100	99
2006	P.West-Vlaanderen	65.619	65.479	99	99
2006	Vlaams Gewest	349.128	348.333	99	99
2007	P.Antwerpen	91.316	91.072	99	99
2007	P.Limburg	52.063	51.750	99	98
2007	P.Oost-Vlaanderen	76.929	76.423	99	98
2007	P.Vlaams-Brabant	61.659	61.393	99	99
2007	P.West-Vlaanderen	65.017	64.738	98	98
2007	Vlaams Gewest	346.984	345.376	99	98
2008	P.Antwerpen	90.831	90.475	99	98
2008	P.Limburg	51.722	51.253	98	97
2008	P.Oost-Vlaanderen	76.391	75.633	98	97
2008	P.Vlaams-Brabant	61.358	60.955	99	98
2008	P.West-Vlaanderen	64.397	63.980	97	97
2008	Vlaams Gewest	344.699	342.296	98	97
2009	P.Antwerpen	90.320	89.830	98	97
2009	P.Limburg	51.370	50.739	98	96
2009	P.Oost-Vlaanderen	75.830	74.821	97	96
2009	P.Vlaams-Brabant	61.014	60.484	98	97
2009	P.West-Vlaanderen	63.765	63.201	96	95
2009	Vlaams Gewest	342.299	339.075	97	97
2010	P.Antwerpen	89.774	89.153	97	97
2010	P.Limburg	51.001	50.198	97	95
2010	P.Oost-Vlaanderen	75.243	73.970	97	95
2010	P.Vlaams-Brabant	60.650	59.977	98	97
2010	P.West-Vlaanderen	63.109	62.406	95	94
2010	Vlaams Gewest	339.777	335.704	97	96
2015	P.Antwerpen	86.800	85.434	94	93
2015	P.Limburg	48.930	47.260	93	90
2015	P.Oost-Vlaanderen	71.776	69.214	92	89
2015	P.Vlaams-Brabant	58.363	56.957	94	92
2015	P.West-Vlaanderen	59.666	58.211	90	88
2015	Vlaams Gewest	325.535	317.076	93	90
2020	P.Antwerpen	83.860	82.358	91	89
2020	P.Limburg	46.657	44.957	89	85
2020	P.Oost-Vlaanderen	67.915	65.329	87	84
2020	P.Vlaams-Brabant	55.901	54.438	90	88
2020	P.West-Vlaanderen	56.486	54.945	85	83
2020	Vlaams Gewest	310.819	302.027	89	86
2025	P.Antwerpen	81.765	80.219	89	87
2025	P.Limburg	44.704	42.990	85	82
2025	P.Oost-Vlaanderen	64.580	61.992	83	80
2025	P.Vlaams-Brabant	54.105	52.594	87	85
2025	P.West-Vlaanderen	54.186	52.649	82	80
2025	Vlaams Gewest	299.340	290.444	85	83

Tabel 7 Geprojecteerd aantal private huishoudens bestaande uit meer dan vier personen, Vlaams Gewest en provincies, periode 2005 tot 2025

Jaar	Regio	Zwakke verdunning	Sterke verdunning	Zwakke verdunning	Sterke verdunning
2005	P.Antwerpen	48.092	48.092	100	100
2005	P.Limburg	24.371	24.371	100	100
2005	P.Oost-Vlaanderen	34.730	34.730	100	100
2005	P.Vlaams-Brabant	29.447	29.447	100	100
2005	P.West-Vlaanderen	29.646	29.646	100	100
2005	Vlaams Gewest	166.286	166.286	100	100
2006	P.Antwerpen	47.837	47.779	99	99
2006	P.Limburg	24.067	23.926	99	98
2006	P.Oost-Vlaanderen	34.407	34.229	99	99
2006	P.Vlaams-Brabant	29.430	29.446	100	100
2006	P.West-Vlaanderen	29.070	28.888	98	97
2006	Vlaams Gewest	164.811	164.268	99	99
2007	P.Antwerpen	47.779	47.671	99	99
2007	P.Limburg	23.926	23.645	98	97
2007	P.Oost-Vlaanderen	34.229	33.887	99	98
2007	P.Vlaams-Brabant	29.446	29.481	100	100
2007	P.West-Vlaanderen	28.888	28.529	97	96
2007	Vlaams Gewest	164.268	163.213	99	98
2008	P.Antwerpen	47.600	47.438	99	99
2008	P.Limburg	23.689	23.269	97	95
2008	P.Oost-Vlaanderen	33.963	33.445	98	96
2008	P.Vlaams-Brabant	29.408	29.462	100	100
2008	P.West-Vlaanderen	28.490	27.953	96	94
2008	Vlaams Gewest	163.150	161.567	98	97
2009	P.Antwerpen	47.392	47.194	99	98
2009	P.Limburg	23.450	22.883	96	94
2009	P.Oost-Vlaanderen	33.686	32.995	97	95
2009	P.Vlaams-Brabant	29.348	29.416	100	100
2009	P.West-Vlaanderen	28.070	27.363	95	92
2009	Vlaams Gewest	161.946	159.851	97	96
2010	P.Antwerpen	47.176	46.942	98	98
2010	P.Limburg	23.196	22.490	95	92
2010	P.Oost-Vlaanderen	33.385	32.534	96	94
2010	P.Vlaams-Brabant	29.262	29.358	99	100
2010	P.West-Vlaanderen	27.637	26.760	93	90
2010	Vlaams Gewest	160.656	158.084	97	95
2015	P.Antwerpen	45.936	45.457	96	95
2015	P.Limburg	21.837	20.355	90	84
2015	P.Oost-Vlaanderen	31.693	30.002	91	86
2015	P.Vlaams-Brabant	28.587	28.754	97	98
2015	P.West-Vlaanderen	25.370	23.637	86	80
2015	Vlaams Gewest	153.423	148.205	92	89
2020	P.Antwerpen	44.880	44.327	93	92
2020	P.Limburg	20.557	19.044	84	78
2020	P.Oost-Vlaanderen	29.904	28.234	86	81
2020	P.Vlaams-Brabant	27.831	27.935	95	95
2020	P.West-Vlaanderen	23.368	21.606	79	73
2020	Vlaams Gewest	146.540	141.146	88	85
2025	P.Antwerpen	44.368	43.782	92	91
2025	P.Limburg	19.557	18.063	80	74
2025	P.Oost-Vlaanderen	28.374	26.736	82	77
2025	P.Vlaams-Brabant	27.440	27.505	93	93
2025	P.West-Vlaanderen	21.924	20.154	74	68
2025	Vlaams Gewest	141.663	136.240	85	82

8. Algemene conclusie

Zullen er in 2025 in Boom 8.744 huishoudens geteld worden, waarvan 3.619 alleenwonenden en 3.078 tweepersoonshuishoudens zoals deze projecties beweren²³? Het jaar 2025 is nog ver weg. Uitspraken doen over wat er binnen 20 tot 25 jaar het geval zal zijn, is principieel onmogelijk en zeker niet wanneer die uitspraken zo gedetailleerd zijn als het voorbeeld hierboven. Of zoals Keyfitz (2005) het scherp verwoordt: "All statistical facts refer to the past. (...) On the other hand, all use of data refers to the future" in de eerste paragraaf in het hoofdstuk over projecties dat als titel kreeg dat voorspellen "onvermijdelijk en onmogelijk" is: "Forecasting: both unavoidable and impossible."

In zijn oratie 'Beatrijs en de kip'²⁴ zegt Kuijsten in verband met demografische prognoses o.a. dat de kunst er eigenlijk in bestaat om "op basis van analyse en wellicht met enig Fingerspitzengefühl veranderingen aan te voelen ...die in de lucht zitten." En de kip uit de titel van die oratie komt uit een anekdote die Kuijsten haalt uit het boek van Koen Matthijs 'Achterwaarts de toekomst in' waarin verteld wordt dat men aan pygmeëen een film toonde over het leven in een grote Amerikaanse stad:

'Wolkenkrabbers, autosnelwegen, treinstations, kantoren, vliegvelden. Later werd hen gevraagd wat ze hadden gezien. Eén van hen had zowaar een kip gezien. Verbijsterd over dit antwoord en om te weten over welk optisch bedrog het hier ging, bekeek men de film opnieuw. Tot ieders verbazing bleek er wel degelijk een verdwaalde kip in de film voor te komen. (Die de onderzoekers nota bene nooit eerder hadden gezien.)'

Kuijsten ziet die anekdote "als symbolisch voor het verdriet van de prognosticus: het (zelf)verwijt dat hij of zij die kip niet heeft opgemerkt." En hij vervolgt: "Achteraf de film terugdraaiend is het natuurlijk gemakkelijk praten, en heeft iedereen, deskundige én leek, wel degelijk het nodige zien fladderen: het is met nieuwe trends en met hun trendsetters, degenen die ermee beginnen, als met de ware avant-garde in de kunst waarvan Freek de Jonge onlangs zei dat die nooit ontdekt wordt, alleen maar te laat herkend."²⁵

Hoeveel ongeziene kippen zitten er in dit verhaal? En hoeveel ongeziene kippen zaten er niet in het eerste verhaal – de bevolkingsprojecties – waarop deze huishoudensprojecties steunen? Uit cijfers die beschikbaar zijn gekomen na de afwerking van de bevolkingsprojecties, blijkt zo'n plotse wending zich te hebben voorgedaan met betrekking tot het krijgen van kinderen. Of het een wending is wat het aantal kinderen betreft dat men wenst, is nog niet uit te maken, maar er blijkt iets aan de hand te zijn wat de leeftijd betreft waarop men die kinderen plant²⁶. Zo'n verschuiving kan ertoe leiden dat het aantal geboorten in een bepaald jaar plots hoger of lager ligt dan wat er werd voorspeld. Daarbovenop enten zich dan nog veranderingen in het verhuisgedrag van mensen en mogelijks spectaculaire ontwikkelingen op het gebied van mortaliteit. Dat maakt de uitslag van deze bevolkingsprojecties onzeker en de onzekerheid neemt toe naarmate de horizon waarop men projecteert verder ligt.

Deze projecties zijn geen voorspellingen maar zijn een rekenoefening die geruggensteund wordt door trends die in gegevens uit het recente verleden werden vastgesteld en waarbij wordt verondersteld dat die trends blijven aanhouden. Voor de bevolkingsprojecties was dat de vaststelling dat de vruchtbaarheid laag blijft in alle generaties die voldoende lang kunnen gevolgd worden en de vaststelling dat een gedeelte van het uitstel dat is opgetreden met betrekking tot het krijgen van kinderen op latere leeftijd wordt ingehaald. En verder wordt verondersteld dat de daling van de sterftekansen die zich op alle leeftijden continu heeft voorgedaan in de loop van de drie laatste decennia van de twintigste eeuw, ook zal blijven voortduren. In de gegevensbronnen die bij die projecties werden gehanteerd en die tot 2004 liepen, wees niets op een trendbreuk en was er geen empirische grond te ontdekken om wel zo'n trendbreuk in het vooruitzicht te stellen voor de toekomst.

Hetzelfde is het geval met betrekking tot huishoudens en hun ontwikkeling. De lage vruchtbaarheid en het op latere leeftijd overgaan tot het krijgen van kinderen heeft, samen met andere gewoonten inzake partnervorming, huwelijksluiting en -ontbinding, ertoe geleid dat het aantal mensen dat op een bepaalde leeftijd deel uitmaakt van een huishouden bestaande uit één, twee of drie personen, grondig is veranderd. De snelheid waarmee dat gebeurt is soms spectaculair zoals bleek uit de evaluatie van de vorige huishoudensprojecties waarin de veranderingssnelheid sterk werd onderschat. In deze vooruitberekening – die korter op de bal speelt omdat er kon worden gesteund op een datareeks die nauwer aansloot bij het eerste projectiejaar – wordt die veranderingssnelheid in de eerste jaren aangehouden (sterke gezinsverdunding) of afgezwakt (zwakke gezinsverdunding).

²³ Op http://aps.vlaanderen.be/statistiek/cijfers/stat_cijfers_demografie.htm (gebruik gast als gebruikersnaam en wachtwoord) kunnen alle resultaten van deze projecties per gemeente worden bekeken en gedownload.

²⁴ Kuijsten, A.C. (1996).

²⁵ Kuijsten, o.c., p.9.

²⁶ Van Bavel, J. en Vicky Bastiaenssen (2006).

Ondanks alle voorbehoud wat de maakbaarheid betreft, blijft er een terechte vraag naar vooruitzichten. Wat zou op termijn het gevolg zijn van het blijven aanhouden van de trends die vandaag kunnen worden gedetecteerd? Het aantal huishoudens zal blijven stijgen en hun aantal zal sneller stijgen dan het aantal inwoners. De bevolking van het Vlaamse Gewest zou in de periode tot 2025 toenemen tot 6,2 miljoen, een toename met iets meer dan 3% t.o.v. 2004, het basisjaar van de projecties. Het aantal huishoudens daarentegen zou toenemen van 2,48 miljoen in 2004 tot resp. 2,79 en 2,84 miljoen, afhankelijk van het scenario. Dat is een toename met resp. 12,5 tot 14,5%. In de beide scenario's nemen de kleine huishoudens het sterkst toe. Het aantal alleenwonenden zou stijgen met resp. 27% in het zwakke scenario en met 33% in het sterke. Het aantal tweepersoonshuishoudens zou toenemen met resp. 25 en 30% terwijl het aantal grotere huishoudens zou afnemen (zie tabel 1).

Uit het MIRA-T 2006 rapport²⁷ blijkt hoe belangrijk de evolutie van het aantal huishoudens is voor milieu en natuur, niet alleen via het ruimtebeslag voor woningen, maar ook voor het energieverbruik en de daarbij horende emissie van broeikasgassen, waarover het rapport zegt dat de som van de uitstoot van twee kleine huishoudens groter is dan van één groot huishouden. Huishoudens hebben nog steeds een groot aandeel in de belasting van het oppervlaktewater en het groeiend aantal huishoudens heeft gevolgen voor de afvalproductie in het algemeen. Het aantal huishoudens en hun samenstelling heeft ook gevolgen voor welzijnsvoorzieningen zoals kinderopvang, en voor informele en professionele zorg in voorzieningen.

In dit rapport en in deze projecties wordt op deze en andere aspecten van de huishoudontwikkeling niet ingegaan. Hier wordt slechts berekend en gekwantificeerd wat het gevolg zou kunnen zijn van het zich doorzetten van de huidige trends. Het is dus zaak om die trends nauwlettend te volgen met het oog op de bijsturing van hypothesen voor toekomstige actualisaties.

²⁷ Zie <http://www.milieurapport.be/>.

9. Literatuur

Corijn, M., Ongehuwd en gehuwd samenwonen in België. Feiten en opvattingen vanuit een sociaal-demografisch perspectief, CBGS-Werkdocument 2004/8.

Keyfitz, N and H. Caswell, *Applied Mathematical Demography*, Springer, 2005.

Kuijsten, A.C., *Beatrijs en de kip*, Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar in de demografie aan de Universiteit van Amsterdam, Amsterdam Study Center for the Metropolitan Environment, 1996.

Lesthaeghe, R. en D. van de Kaa, (1986). Twee Demografische Transitieën? in: D. J. van de Kaa and R. Lesthaeghe (eds.), *Bevolking: Groei en Krimp*, Deventer, Van Loghum Slaterus, p. 9-24.

Lesthaeghe, R. en L. Neidert, The Second Demographic Transition in the United States: Exception or Textbook Example?, *Population and Development Review*, 32 (4), 669-698.

Lodewijckx, E., Alleenwonenden in België 1991-2003. Een analyse op basis van Rijksregistergegevens, CBGS-Werkdocument 2004/7.

Lodewijckx, E., Kinderen en scheiding bij hun ouders in het Vlaamse Gewest. Een analyse op basis van Rijksregistergegevens, CBGS-Werkdocument 2005/7.

Menthonnex, J. *A model of household projections for Switzerland*, Working Paper 46 voor de ECE/Eurostat Joint Work Session on Demographic Projections (Mondorf-les-Bains, Luxembourg, 1-4 juni 1994).

Robine, J-M, Jagger, C., van Oyen, H., Cambois, E., Romieu, I., Clavel, A., Barker, G., Le Roy, S., Are we living longer, healthier lives in the EU? Disability-Free Life Expectancy (DFLE) in EU Countries from 1991 to 2003 based on the European Community Household Panel (ECHP), EHEMU Technical report 2005_2, juli 2005 (http://www.ehemu.eu/pdf/EHEMU_Technical_Report_2005_2.pdf).

Van Bavel, J. en Vicky Bastiaenssen, *De evolutie van de vruchtbaarheid in het Vlaamse Gewest tussen 2001 en 2005*, Interface Demography Working Paper 2006-1.

Van de Kaa, D., The Idea of a Second Demographic Transition in Industrialized Countries Paper presented at the Sixth Welfare Policy Seminar of the National Institute of Population and Social Security, Tokyo, Japan, 29 January 2002.

Van Oyen, H., *Health Expectancy Indicators in Belgium*, 4th meeting of the task force on health expectancies, Luxembourg, 4 juni 2007. (www.ehemu.eu/ppt/health%20expectancyINDICATORSINBELGIUM.pps)

Willems, P., Bevolkingsprojecties 2004-2025 voor de 308 gemeenten van het Vlaamse Gewest, Studiedienst van de Vlaamse Regering, 2006.

<http://www.stats.govt.nz/analytical-reports/nz-family-hholds-projections.htm>: New Zealand Family and Household Projections, 2001- (base)-2021/2021.

<http://www.milieurapport.be/>

10. Lijst van figuren

Figuur 1a. Evolutie van het aantal private huishoudens, Vlaams Gewest, observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000

Figuur 1b. Evolutie van het aantal alleenwonenden, Vlaams Gewest, observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000

Figuur 1d. Evolutie van het aantal huishoudens met 2 personen, Vlaams Gewest, observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000

Figuur 1e. Evolutie van het aantal huishoudens met 3 personen, Vlaams Gewest, observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000

Figuur 1f. Evolutie van het aantal huishoudens met 4 personen, Vlaams Gewest, observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000

Figuur 1g. Evolutie van het aantal huishoudens met 5 of meer personen, Vlaams Gewest, observaties en projectieresultaten van de beide scenario's van MIRA-S-2000

Figuur 2. Veranderingen in huishoudparticipatiegraden tussen 1997 en 2004

Figuur 3. Percentage alleenwonenden naar leeftijd

Figuur 4. Percentage inwoners in tweepersoonshuishoudens naar leeftijd

Figuur 5. Percentage inwoners in driepersoonshuishoudens naar leeftijd

Figuur 6. Percentage inwoners in vierpersoonshuishoudens naar leeftijd

Figuur 7. Percentage inwoners in huishoudens met meer dan vier personen, naar leeftijd

Figuur 8a. Percentage alleenwonenden, evolutie 1997-2004

Figuur 8b. Percentage in tweepersoonshuishoudens, evolutie 1997-2004

Figuur 8c. Percentage in driepersoonshuishoudens, evolutie 1997-2004

Figuur 8d. Percentage in vierpersoonshuishoudens, evolutie 1997-2004

Figuur 9. Aantal alleenwonenden in het Vlaamse Gewest, observaties 1997-2004, MIRA-S-2000 projecties en SVR-2005 projecties

11. Lijst van tabellen

Tabel 1. Geprojecteerd aantal huishoudens naar huishoudgrootte. 2 scenario's voor het Vlaamse Gewest in de periode van 2005 tot 2025

Tabel 2. Geprojecteerd aantal huishoudens bestaande uit één persoon, Vlaams Gewest en provincies, periode 2005 tot 2025

Tabel 3. Geprojecteerd aantal huishoudens bestaande uit twee personen, Vlaams Gewest en provincies, periode 2005 tot 2025

Tabel 4. Geprojecteerd aantal huishoudens bestaande uit drie personen, Vlaams Gewest en provincies, periode 2005 tot 2025

Tabel 5. Geprojecteerd aantal huishoudens bestaande uit vier personen, Vlaams Gewest en provincies, periode 2005 tot 2025

Tabel 6. Geprojecteerd aantal huishoudens bestaande uit meer dan vier personen, Vlaams Gewest en provincies, periode 2005 tot 2025

Tabel 7. R² waarden: groei van huishoudtypes 1997-2004 (zie figuren 7a tot 7i)

Tabel 8. Rekenvoorbeeld Maasmechelen

12. Bijlage

Tabel 7. R² waarden (zie figuren 8a tot 8d)

Leeftijd en type	R ² -waarde	Leeftijd en type	R ² -waarde
Lft 24 Alleenwonenden	75,85%	Lft 25 Tweepersoons huishouden	49,90%
Lft 25 Alleenwonenden	92,26%	Lft 26 Tweepersoons huishouden	48,14%
Lft 26 Alleenwonenden	97,28%	Lft 27 Tweepersoons huishouden	82,36%
Lft 27 Alleenwonenden	99,00%	Lft 28 Tweepersoons huishouden	92,92%
Lft 28 Alleenwonenden	99,61%	Lft 29 Tweepersoons huishouden	95,89%
Lft 29 Alleenwonenden	99,74%	Lft 30 Tweepersoons huishouden	97,86%
Lft 30 Alleenwonenden	99,74%	Lft 31 Tweepersoons huishouden	99,03%
Lft 31 Alleenwonenden	99,77%	Lft 32 Tweepersoons huishouden	99,56%
Lft 32 Alleenwonenden	99,88%	Lft 33 Tweepersoons huishouden	99,72%
Lft 33 Alleenwonenden	99,98%	Lft 34 Tweepersoons huishouden	99,79%
Lft 34 Alleenwonenden	99,81%	Lft 35 Tweepersoons huishouden	99,82%
Lft 35 Alleenwonenden	99,49%	Lft 36 Tweepersoons huishouden	99,51%
Lft 36 Alleenwonenden	99,37%	Lft 37 Tweepersoons huishouden	98,45%
Lft 37 Alleenwonenden	99,39%	Lft 38 Tweepersoons huishouden	96,81%
Lft 38 Alleenwonenden	99,54%	Lft 39 Tweepersoons huishouden	94,44%
Lft 39 Alleenwonenden	99,80%	Lft 40 Tweepersoons huishouden	86,24%
Lft 40 Alleenwonenden	99,93%	Lft 60 Tweepersoons huishouden	78,18%
Lft 41 Alleenwonenden	99,95%	Lft 61 Tweepersoons huishouden	85,80%
Lft 42 Alleenwonenden	99,94%	Lft 62 Tweepersoons huishouden	85,11%
Lft 43 Alleenwonenden	99,91%	Lft 63 Tweepersoons huishouden	85,58%
Lft 44 Alleenwonenden	99,92%	Lft 64 Tweepersoons huishouden	89,57%
Lft 45 Alleenwonenden	99,88%	Lft 65 Tweepersoons huishouden	93,37%
Lft 46 Alleenwonenden	99,81%	Lft 66 Tweepersoons huishouden	96,40%
Lft 47 Alleenwonenden	99,67%	Lft 67 Tweepersoons huishouden	98,25%
Lft 48 Alleenwonenden	99,68%	Lft 68 Tweepersoons huishouden	99,22%
Lft 49 Alleenwonenden	99,78%	Lft 69 Tweepersoons huishouden	99,29%
Lft 50 Alleenwonenden	99,88%	Lft 70 Tweepersoons huishouden	99,43%
Lft 51 Alleenwonenden	99,79%	Lft 71 Tweepersoons huishouden	99,62%
Lft 52 Alleenwonenden	99,48%	Lft 72 Tweepersoons huishouden	99,54%
Lft 53 Alleenwonenden	98,97%	Lft 73 Tweepersoons huishouden	99,55%
Lft 54 Alleenwonenden	98,49%	Lft 74 Tweepersoons huishouden	99,53%
Lft 55 Alleenwonenden	98,80%	Lft 75 Tweepersoons huishouden	99,64%
Lft 56 Alleenwonenden	99,47%	Lft 76 Tweepersoons huishouden	98,42%
Lft 57 Alleenwonenden	98,98%	Lft 77 Tweepersoons huishouden	97,28%
Lft 58 Alleenwonenden	95,89%	Lft 78 Tweepersoons huishouden	95,41%
Lft 59 Alleenwonenden	88,04%	Lft 79 Tweepersoons huishouden	93,21%
Lft 80 Alleenwonenden	14,90%	Lft 80 Tweepersoons huishouden	93,24%
Lft 81 Alleenwonenden	55,29%	Lft 81 Tweepersoons huishouden	95,46%
Lft 82 Alleenwonenden	81,12%	Lft 82 Tweepersoons huishouden	97,85%
Lft 83 Alleenwonenden	92,61%	Lft 83 Tweepersoons huishouden	99,05%
Lft 84 Alleenwonenden	97,34%	Lft 84 Tweepersoons huishouden	99,35%
Lft 85 Alleenwonenden	98,92%	Lft 85 Tweepersoons huishouden	99,49%
Lft 86 Alleenwonenden	99,35%	Lft 86 Tweepersoons huishouden	99,41%
Lft 87 Alleenwonenden	97,50%	Lft 87 Tweepersoons huishouden	99,21%
Lft 88 Alleenwonenden	87,38%	Lft 88 Tweepersoons huishouden	99,08%
Lft 89 Alleenwonenden	34,87%	Lft 89 Tweepersoons huishouden	95,07%
Lft 90 Alleenwonenden	1,45%	Lft 90 Tweepersoons huishouden	72,18%

Tabel 7 - vervolg

Leeftijd en type	R ² - waarde	Leeftijd en type	R ² - waarde
Lft 5 Driepersoons huishouden	40,93%	Lft 25 Vierpersoons huishouden	17,88%
Lft 6 Driepersoons huishouden	89,61%	Lft 26 Vierpersoons huishouden	89,11%
Lft 7 Driepersoons huishouden	98,87%	Lft 27 Vierpersoons huishouden	97,12%
Lft 8 Driepersoons huishouden	99,08%	Lft 28 Vierpersoons huishouden	96,22%
Lft 9 Driepersoons huishouden	95,78%	Lft 29 Vierpersoons huishouden	97,37%
Lft 10 Driepersoons huishouden	85,62%	Lft 30 Vierpersoons huishouden	98,60%
Lft 20 Driepersoons huishouden	75,34%	Lft 31 Vierpersoons huishouden	99,42%
Lft 21 Driepersoons huishouden	91,06%	Lft 32 Vierpersoons huishouden	99,86%
Lft 22 Driepersoons huishouden	97,04%	Lft 33 Vierpersoons huishouden	99,99%
Lft 23 Driepersoons huishouden	93,77%	Lft 34 Vierpersoons huishouden	99,80%
Lft 24 Driepersoons huishouden	91,81%	Lft 35 Vierpersoons huishouden	99,01%
Lft 25 Driepersoons huishouden	94,66%	Lft 36 Vierpersoons huishouden	96,96%
Lft 26 Driepersoons huishouden	97,98%	Lft 37 Vierpersoons huishouden	93,43%
Lft 27 Driepersoons huishouden	99,42%	Lft 38 Vierpersoons huishouden	88,87%
Lft 28 Driepersoons huishouden	99,53%	Lft 39 Vierpersoons huishouden	81,30%
Lft 29 Driepersoons huishouden	98,30%	Lft 40 Vierpersoons huishouden	36,54%
Lft 30 Driepersoons huishouden	91,87%		
Lft 40 Driepersoons huishouden	85,62%		
Lft 41 Driepersoons huishouden	95,71%		
Lft 42 Driepersoons huishouden	98,87%		
Lft 43 Driepersoons huishouden	99,71%		
Lft 44 Driepersoons huishouden	99,92%		
Lft 45 Driepersoons huishouden	99,81%		
Lft 46 Driepersoons huishouden	99,28%		
Lft 47 Driepersoons huishouden	98,49%		
Lft 48 Driepersoons huishouden	97,85%		
Lft 49 Driepersoons huishouden	97,82%		
Lft 50 Driepersoons huishouden	98,06%		
Lft 51 Driepersoons huishouden	98,56%		
Lft 52 Driepersoons huishouden	98,43%		
Lft 53 Driepersoons huishouden	97,29%		
Lft 54 Driepersoons huishouden	97,02%		
Lft 55 Driepersoons huishouden	98,41%		
Lft 56 Driepersoons huishouden	98,13%		
Lft 57 Driepersoons huishouden	97,33%		
Lft 58 Driepersoons huishouden	96,89%		
Lft 59 Driepersoons huishouden	97,19%		
Lft 60 Driepersoons huishouden	98,07%		
Lft 61 Driepersoons huishouden	98,73%		
Lft 62 Driepersoons huishouden	98,93%		
Lft 63 Driepersoons huishouden	99,15%		
Lft 64 Driepersoons huishouden	99,57%		
Lft 65 Driepersoons huishouden	99,87%		
Lft 66 Driepersoons huishouden	99,73%		
Lft 67 Driepersoons huishouden	99,32%		
Lft 68 Driepersoons huishouden	98,94%		
Lft 69 Driepersoons huishouden	99,10%		
Lft 70 Driepersoons huishouden	99,50%		
Lft 71 Driepersoons huishouden	99,61%		
Lft 72 Driepersoons huishouden	99,48%		
Lft 73 Driepersoons huishouden	98,86%		
Lft 74 Driepersoons huishouden	90,94%		
Lft 75 Driepersoons huishouden	52,01%		

Tabel 8 – Rekenvoorbeeld – Maasmechelen 2010

Maasmechelen 2010									
Geprojecteerd aantal inwoners			Geprojecteerd % dat deel uitmaakt van een driepersoonshuishouden - scenario sterke gezinsverdunding		Geprojecteerd aantal dat deel uitmaakt van een driepersoonshuishouden				
Lft	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Totaal		
0	201	193	39,55%	30,99%	80	60	139	Geprojecteerd aantal huishoudens met drie personen = 8.340 / 3	
1	199	192	37,30%	29,18%	74	56	130		
2	198	190	33,89%	27,17%	67	52	119		
3	198	189	29,44%	25,20%	58	48	106		
4	198	188	24,75%	23,50%	49	44	93		
5	199	187	21,07%	22,08%	42	41	83		
*	*	*	*	*	*	*	*		
*	*	*	*	*	*	*	*		
*	*	*	*	*	*	*	*		
20	208	240	26,16%	22,18%	54	53	108		
*	*	*	*	*	*	*	*		
*	*	*	*	*	*	*	*		
*	*	*	*	*	*	*	*		
65	164	195	13,89%	12,71%	23	25	48		
66	181	181	12,21%	13,66%	22	25	47		
67	137	155	11,30%	13,53%	15	21	36		
*	*	*	*	*	*	*	*		
Totaal	18.404	18.590			4.269	4.071	8.340		2.780

In kolommen 2 en 3 staan de resultaten van de SVR-2005 bevolkingsprojectie²⁸.

In kolommen 4 en 5 staan geprojecteerde percentages inwoners die deel uitmaken van een huishouden van drie personen. Vermenigvuldiging van het geprojecteerde aantal inwoners met geprojecteerde percentages geeft per leeftijd het aantal mensen dat deel uitmaakt van een huishouden van drie personen. Sommatie geeft het totaal aantal personen in een driepersoonshuishouden. Deling door drie geeft het aantal driepersoonshuishoudens.

Voor de huishoudens 4+ werd de deler per gemeente berekend als volgt: het totale aantal inwoners in 2004 in private huishoudens van vijf of meer personen (in Maasmechelen 7.508 inwoners) werd gedeeld door het totale aantal huishoudens dat uit vijf of meer personen bestaat (in Maasmechelen 1.347 huishoudens). Dat levert als deler 5,57 op als gemiddelde huishoudomvang van huishoudens bestaande uit meer dan vier personen.

²⁸ Zie http://aps.vlaanderen.be/statistiek/cijfers/stat_cijfers_demografie_nieuw_cubus.htm.

In de reeks SVR – Technisch rapport is reeds verschenen:

- *2006 / 1: Sociaal-culturele verschuivingen in Vlaanderen 2005
Basisdocumentatie*
- *2006 / 2: Bevolkingsprojecties 2004-2025 voor de 308 gemeenten van het
Vlaamse Gewest*
- *2006 / 3 : Een statistische analyse van een toenemende of dalende ongelijkheid in
participatie. Van kruistabellen naar oddsratio's en van oddsratio's naar een
logistische regressie (en terug)*